Biblioteca Inst. Pol. „Ştefan Gheorghiu”
SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LIII Nr. 12 860 | Miercuri 28 decembrie 1983 | 6 PAGINI — 50 BANI

Sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu

ŞEDINŢA COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R.

Sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, marţi, 27 decembrie, a avut loc şedinţa Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Comitetul Politic Executiv a examinat raportul privind modul în care au fost utilizate, întreţinute şi asigurate mijloacele de măsurare şi automatizare din dotarea unităţilor economice şi sociale în anul 1982 şi pe 9 luni ale anului 1983. Din analiza efectuată în principalele ramuri industriale rezultă că în unităţile economice şi sociale care dispun de mijloace de măsurare şi automatizare a crescut preocuparea pentru întreţinerea şi utilizarea judicioasă a acestora în dirijarea corectă a proceselor de producţie, în asigurarea calităţii produselor, a siguranţei în funcţionarea instalaţiilor şi utilajelor. S-a constatat însă că mai sînt unităţi în care exploatarea şi întreţinerea mijloacelor de măsurare şi automatizare nu se efectuează cu spiritul de răspundere necesar, ceea ce duce la depăşirea consumurilor normate şi la randamente necorespunzătoare. De asemenea, se mai manifestă unele deficienţe în producerea aparaturii şi instalaţiilor respective.

În vederea înlăturării neajunsurilor semnalate, Comitetul Politic Executiv a stabilit măsuri ferme, prin a căror aplicare se asigură dezvoltarea într-un ritm mai rapid a industriei şi microproducţiei de mijloace de măsurare şi automatizare, realizarea unor aparate cu calităţi superioare, cu performanţe la nivelul actual al tehnicii de virf. În mod deosebit s-a subliniat că este necesar să fie revăzută şi perfecţionată activitatea de tipizare a producţiei mijloacelor de măsură şi control, în raport cu gradul de solicitare al aparaturii respective, cu cerinţele concrete ale diferitelor ramuri ale economiei naţionale. Intensificarea, pe această bază, a tipizării va trebui să ducă la o reducere substanţială a sistemelor de măsură şi control, la folosirea cit mai raţională a acestora în unităţile de producţie. În acest scop, s-a cerut Comisiei de partid şi de stat pentru problemele de tipizare şi standardizare pe economie, precum şi Consiliului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie ca, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale şi Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, cu ministerele producătoare, să revadă şi să normeze, în termen de trei luni, întregul sistem de tipizare şi dotare cu aparatură de măsurare şi automatizare. De asemenea, s-a indicat să se elaboreze un program de măsuri în vederea producerii în ţară a aparaturii de măsură şi control, precum şi pentru organizarea corespunzătoare a atelierelor de reparare a acestor aparate în cadrul ministerelor, urmînd ca Ministerul Industriei de Maşini-Unelte, Electrotehnică şi Electronică să asigure componentele de bază ale acestor sisteme şi aparate.

Comitetul Politic Executiv a cerut, de asemenea, să se manifeste exigenţă şi răspundere maximă în activitatea de exploatare, întreţinere, reparare şi verificare metrologică a mijloacelor de măsurare din unităţile economice şi sociale şi să se asigure condiţii tehnico-materiale necesare pentru desfăşurarea corespunzătoare a activităţii de metrologie în aceste unităţi.

În continuare, Comitetul Politic Executiv a analizat şi aprobat raportul privind balanţele principalelor produse agroalimentare din recolta anului 1983. S-a apreciat că, în ciuda unor condiţii climaterice mai grele din acest an, s-a reuşit ca, prin activitatea depusă de oamenii muncii din agricultură, să se creeze condiţii care să asigure aprovizionarea corespunzătoare a populaţiei cu produse agroalimentare, în conformitate cu programul de autoaprovizionare, precum şi cu alte nevoi ale economiei.

Comitetul Politic Executiv a stabilit măsuri în vederea unei mai bune gospodăriri şi utilizări a produselor agroalimentare obţinute în acest an, pentru îndeplinirea integrală a programelor aprobate de Conferinţa Naţională a partidului privind asigurarea necesarului de materii prime pentru economie şi satisfacerea corespunzătoare a cerinţelor de consum ale populaţiei. În acest scop, s-a indicat să se studieze şi să se elaboreze o serie de reglementări care să asigure participarea în măsură tot mai mare a gospodăriilor populaţiei la constituirea fondului central de stat, îndeosebi la carne, lapte, păsări, ouă şi alte produse agricole. Ţinînd seama de prevederile stabilite prin plan privind dezvoltarea producţiei agricole în gospodăriile populaţiei, s-a apreciat că, printr-o reglementare mai judicioasă pe bază contractuală a obligaţiilor producătorilor individuali faţă de fondul central de stat, se poate obţine, astfel, o participare substanţială a acestui sector la îmbunătăţirea în continuare a aprovizionării populaţiei cu produse agroalimentare şi a industriei cu materii prime agricole. În acest sens, Comitetul Politic Executiv a cerut guvernului să prezinte, spre dezbatere şi aprobare, un proiect de lege.

În cadrul şedinţei, Comitetul Politic Executiv a aprobat Programul de participare a întreprinderilor de comerţ exterior ale României la manifestările expoziţionale economice internaţionale în anii 1984—1985 şi organizarea Expoziţiei realizărilor economici naţionale în 1984. Au fost subliniate, cu acest prilej, importanţa deosebită a lărgirii în continuare a colaborării şi cooperării internaţionale a României cu celelalte state, necesitatea de a se acţiona în aşa fel încit întreaga activitate de comerţ exterior a ţării să cunoască o puternică dezvoltare, în spiritul şi pe baza orientărilor şi sarcinilor stabilite în Planul naţional unic de dezvoltare economico-socială pe 1984—1985.

S-a subliniat importanţa realizării în întregime a exportului stabilit şi obţinerii unei producţii de bună calitate, de inalt nivel tehnic, astfel încit produsele româneşti să fie competitive cu cele mai bune produse similare pe plan mondial pentru a se putea obţine, pe această bază, o creştere a valorificării produselor noastre la export. În program sînt prevăzute participările ţării noastre — prin Camera de Comerţ şi Industrie a Republicii Socialiste România — cu pavilioane proprii şi birouri comerciale la manifestările expoziţionale internaţionale ce se vor organiza în perioada amintită, precum şi la expoziţiile ce se vor organiza în ţară.

Comitetul Politic Executiv a examinat şi aprobat, de asemenea, raportul delegaţiei române care a participat la lucrările reuniunii pregătitoare a Conferinţei pentru măsuri de încredere şi securitate şi pentru dezarmare în Europa, ţinută la Helsinki în perioada 25 octombrie—11 noiembrie 1983.

Comitetul Politic Executiv a apreciat că delegaţia română a acţionat, pe baza mandatului avut, pentru adoptarea de către reuniunea pregătitoare a unor hotăriri care să pună bazele unui cadru eficient de negocieri, în spiritul celor stabilite de reuniunea de la Madrid. Comitetul Politic Executiv a reafirmat, cu acest prilej, hotărîrea României de a-şi aduce întreaga contribuţie şi de a acţiona în aşa fel, împreună cu celelalte state, încit reuniunea din ianuarie de la Stockholm să răspundă pe deplin, prin rezultatele sale, aşteptărilor popoarelor europene privind trecerea la dezarmare, şi în primul rînd la dezarmarea nucleară, întărirea încrederii şi securităţii pe continent, realizarea unei Europe unite, fără arme nucleare, a unei Europe a păcii şi colaborării între toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

În cadrul şedinţei a fost prezentată o informare cu privire la vizita de prietenie efectuată în ţara noastră, în perioada 17—18 decembrie, de primul ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu.

Comitetul Politic Executiv a aprobat întru totul rezultatele noului dialog la nivel înalt româno-elen, desfăşurat într-o atmosferă de caldă prietenie, de înţelegere şi stimă reciprocă, şi a subliniat că el deschide largi perspective dezvoltării legăturilor tradiţionale dintre România şi Grecia, în interesul şi spre folosul ambelor ţări şi popoare, al cauzei păcii şi colaborării internaţionale.

Comitetul Politic Executiv a dat o înaltă apreciere „Declaraţiei comune a preşedintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, şi a primului ministru al Greciei, Andreas Papandreu", subliniind că ea reprezintă un document de o însemnătate deosebită în efortul de oprire a agravării situaţiei internaţionale, în special în Europa, ca urmare a trecerii la amplasarea noilor rachete nucleare americane cu rază medie de acţiune în unele ţări europene. ceea ce a dus la întreruperea negocierilor sovieto-americane de la Geneva, la anunţarea de contramăsuri nucleare din partea Uniunii Sovietice.

Comitetul Politic Executiv a exprimat deplina aprobare faţă de poziţia exprimată de preşedintele Nicolae Ceauşescu şi primul ministru Andreas Papandreu, care s-au pronunţat pentru oprirea amplasării noilor rachete nucleare americane şi, în acelaşi timp, pentru oprirea realizării contramăsurilor nucleare anunţate de U.R.S.S., pentru reluarea negocierilor în vederea ajungerii la un acord care să ducă la reducerea şi distrugerea, în final, a tuturor rachetelor nucleare cu rază medie de acţiune, realizarea unei Europe fără arme nucleare.

S-a reliefat importanţa opiniei exprimate de preşedintele României şi premierul elen că, pentru oprirea agravării situaţiei pe continent şi în lume, este necesar ca toate ţările europene, îndeosebi ţările din cele două blocuri militare, să ia o poziţie mai activă şi să contribuie, într-o formă sau alta, la realizarea acordurilor corespunzătoare. S-a dat o înaltă apreciere faptului că, deşi aparţin unor blocuri militare diferite, România şi Grecia cred neabătut că evitarea unui război nuclear trebuie să fie sarcina prioritară a tuturor popoarelor.

Comitetul Politic Executiv a dat o înaltă apreciere hotăririi României şi Greciei, exprimată în declaraţie, de a face totul, împreună cu celelalte state, pentru a opri cursul spre agravarea situaţiei pe continent şi în lume, pentru încetarea cursei înarmărilor şi trecerea la dezarmare, în primul rînd la dezarmarea nucleară, pentru promovarea largă a unei politici de pace, independenţă, securitate şi înţelegere internaţională.

Comitetul Politic Executiv a relevat, cu satisfacţie, reafirmarea hotăririi României şi Greciei de a depune, în continuare, noi eforturi, alături de celelalte state din regiune, pentru dezvoltarea colaborării între toate ţările din Balcani, pentru transformarea acestei regiuni într-o zonă a păcii şi cooperării, lipsită de arme nucleare. În acest context, a fost evidenţiată importanţa deosebită a organizării unei conferinţe la nivel înalt a ţărilor balcanice, reuniune ce ar avea o influenţă pozitivă asupra vieţii internaţionale.

Comitetul Politic Executiv a aprobat concluziile şi înţelegerile la care s-a ajuns în cursul convorbirilor dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi premierul Andreas Papandreu şi a stabilit măsuri pentru transpunerea lor în viaţă, pentru extinderea şi aprofundarea continuă a relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre ţările şi popoarele noastre.

Comitetul Politic Executiv a soluţionat, de asemenea, probleme curente ale activităţii de partid şi de stat.

ÎN ÎNTÎMPINAREA ANIVERSĂRII REPUBLICII

30 DECEMBRIE 1947-1983

Luminosul timp al patriei

Ca din cupa unei clepsidre, clipele, minutele, orele şi zilele se scurg în ritm egal, măsurînd cu încăpăţînare paşii anilor. De mai bine de trei decenii şi jumătate, România a intrat într-o vie şi directă confruntare cu timpul, propunîndu-şi planuri îndrăzneţe, planurile edificării societăţii socialiste. Planuri în care un factor de seamă îl constituie ritmul rapid de dezvoltare a economiei, a vieţii socialiste în ansamblul ei. A cîştiga timp înseamnă pentru un popor să ajungă mai repede la ţelurile propuse, înseamnă să atingă mai iute un nivel de viaţă ridicat, plasîndu-se pe orbita ţărilor avansate din punct de vedere economic. Şi, avînd adeziunea deplină a întregului popor, Partidul Comunist Român a reglat „ceasul istoriei" în perspectiva viitorului, forţînd orele să bată mai repede, dinamizînd ritmurile vieţii pe acest pămînt.

Să privim fie şi numai cîteva clipe în istorie, pentru a înţelege mai bine dimensiunile uriaşe ale saltului care a plasat România în era performanţelor.

...Citim în „Enciclopedia României", apărută în 1938 : *„Noi nici nu am dispus de capitaluri, nici nu ne-am străduit a încuraja cîndva, pe bază de politică de stat, formarea capitalului românesc... Cu bugete de 40 miliarde lei, din care nici 10 la sută nu se folosesc în investiţii producătoare de sporuri de venituri, ar trece încă multe zeci de ani pînă să ne închegăm economiceşte".* Iar consecinţele unei asemenea „politici" de dezvoltare le consemnează aceeaşi lucrare : *„Randamentul agricol la hectar — foarte redus, căi de comunicaţie insuficiente şi în stare foarte rea ; tot exportul nostru se face cu vapoare străine ; comerţul şi industria sînt, în mare parte, în alte mîini decît româneşti".*

...Şi mai citim din „Enciclopedia României" : *„După calculul nostru, în schimbul internaţional România vinde produsul muncii a zece muncitori agricoli contra muncii unui singur lucrător industrial din Occident... Şi mai este adevărat că în România procentul ştiutorilor de carte este de 57 la sută din numărul populaţiei trecute de şapte ani. Femeile sînt în marea lor majoritate analfabete...".*

Iar teoreticienii partidelor „istorice" nu se sfiau să declare că *„despre industrie nu poate fi vorba, fiindcă lipsesc posibilităţile de a o avea. Şi apoi n-ar avea nici un sens în sistemul nostru de nevoie şi al intereselor de viitor".* După cum a rămas notorie exclamaţia unui consilier german sosit în 1939 în România : „De cîte ori văd la dumneavoastră un furnal mi se stringe inima pungă... Noi, germanii, avem o ţară eminamente industrială, pe cînd voi românii aveţi o ţară eminamente agricolă".

De aici am pornit ! De la această stare de sărăcie şi cronică subdezvoltare.

Privim în urmă la drumul străbătut doar pentru a afla mai exact măsura drumului pe care l-am străbătut. Dar, de fapt, cît am crescut ? Ce moştenire lăsăm patriei şi urmaşilor noştri ? Ce încărcătură de util am dat timpului ? S-a spus de atîtea ori că cifrele nu guvernează lumea, ci arată cum este guvernată. Vom apela la cifre sugestive cu convingerea că prin intermediul lor înfăţişăm cît se poate de convingător faptele oamenilor. Iată o comparaţie avînd ca bază de pornire unul din primii ani ai Republicii, o comparaţie care nu mai necesită vorbe în plus : dacă România ar fi continuat să-şi dezvolte industria în ritmul mediu anual din perioada antebelică — circa patru la sută — creşterea producţiei de peste 50 de ori, în prezent faţă de 1948, nu s-ar fi putut obţine decît în 130 de ani, adică prin anul 2080 ! Altfel spus, în 36 de ani am crescut cît în 130 de ani, cîştigînd 94 de ani.

Aproape un secol ! Un secol cîştigat pentru progresul patriei şi prosperitatea oamenilor !

E un salt istoric care a ridicat România pe noi trepte de prestigiu în lumea contemporană. Unde se situează azi poporul nostru de 22 de milioane ? Reprezentînd o suprafaţă de 0,18 la sută din aria planetei şi o populaţie de 0,55 la sută din totalul omenirii, România realizează peste 1,4 la sută din producţia industrială mondială.

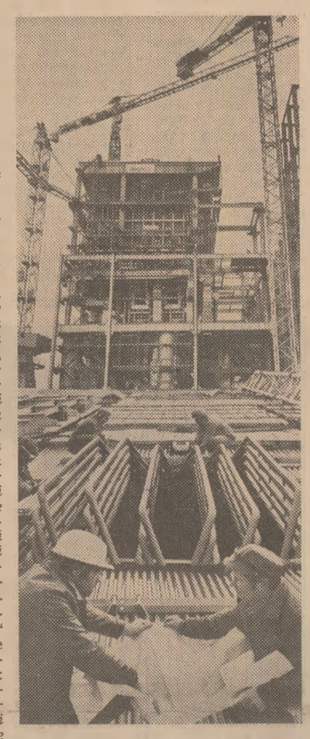

Cît de departe a rămas vechea Românie de azi ! ...Pe harta industrială a României de ieri, Craiova şi Doljul erau inscrise doar cu semnul palid al morilor unde patronii şi moşierii de altădată măcinau roadele unui pămînt pe care nici nu-l cunoşteau bine. „Judeţul Dolj este prin excelenţă agricol" — consemna „Enciclopedia României". Un judeţ agricol unde se aflau latifundiarii cu cea mai mare avere funciară. Conacele lor erau risipite în cîmpia Doljului ca nişte semne de crincen contrast cu satele pălmaşilor adăpostiţi în bordeiele de la Maglavit şi Moţăţei, Ghighera şi Băileşti sau de la Piscu Sadovei şi Segarcea.

Rămînem adesea uimiţi în faţa salturilor spectaculoase pe care le-a dobîndit, prin muncă, prin sudoare, un judeţ sau altul al patriei. Aici nu vom mai apela la cifrele care să dea dimensiunile saltului, ci la acelea menite să prezinte Doljul ca stea de primă mărime în constelaţia economiei româneşti. Ei, urmaşii lui Tudor, produc azi 99,3 la sută din producţia României de transformatoare de putere, 82 la sută din locomotivele diesel-electrice pentru linii magistrale, 30 la sută la motoare electrice, 20 la sută la îngrăşăminte chimice, peste 10 la sută la energie electrică.

Iar citadelele muncitoreşti unde se zămislesc aceste performanţe poartă nume cu rezonanţe naţionale : „Electroputere", combinatul de utilaj greu, întreprinderea de tractoare, întreprinderea de avioane şi, mai recent, întreprinderea de autoturisme „Oltcit", combinatul de îngrăşăminte. Să nu uităm nici satele pricăjite de odinioară, unele dintre ele săltînd azi la rangul de oraş. Să nu uităm că în anii Republicii în judeţ au fost puse la dispoziţia populaţiei 55 000 de apartamente, care ar putea cuprinde de două ori populaţia Craiovei anului 1947 ; să nu uităm de puternica universitate, cu opt facultăţi, care asigură pregătirea specialiştilor cu înaltă calificare în electrotehnică, mecanică, agricultură, ştiinţe economice, medicină, să nu uităm modernul teatru, muzeele, bibliotecile, policlinicile, şcolile noi al căror număr nu-l mai ţinem seamă !

Sînt doar cîteva din drumurile noi, nebetezate încă, născute pe

Viorel SĂLĂGEAN

(Continuare în pag. a V-a)

AU ÎNDEPLINIT PLANUL ANUAL

Oamenii muncii din silvicultură

La 26 decembrie au îndeplinit principalii indicatori de plan pe anul 1983 şi oamenii muncii din silvicultură. Ca urmare, pînă la sfîrşitul anului vor realiza în plus o producţie silvică de peste 125 milioane lei şi vor livra la fondul pieţei mărfuri în valoare de circa 35 milioane lei. În acelaşi timp, la împăduriri s-au realizat suplimentar peste 2 000 hectare.

În telegrama adresată cu acest prilej **tovarăşului Nicolae Ceauşescu** de către Biroul executiv al Consiliului Silviculturii se spune : Vă asigurăm, mult iubite şi stimate tovarăşe secretar general Nicolae Ceauşescu, că vom depune toate eforturile pentru ca, în 1984, să transpunem exemplar în viaţă indicaţiile, orientările şi sarcinile dumneavoastră, prevederile din Programul naţional pentru conservarea şi dezvoltarea fondului forestier şi cele din programele speciale aprobate, să îndeplinim în bune condiţii indicatorii planului de stat, astfel încit să ridicăm silvicultura ţării noastre pe noi trepte calitative de dezvoltare.

Industria judeţului Bihor

Oamenii muncii din industria judeţului Bihor raportează că în ziua de 27 decembrie au îndeplinit planul producţiei-marfă industrială pe anul 1983. Acest succes, obţinut pe fondul mutaţiilor calitative din industria judeţului, se spune în telegrama adresată, cu acest prilej, **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România,** de către Comitetul judeţean Bihor al P.C.R., ne permite să realizăm, pînă la sfîrşitul anului, o producţie-marfă suplimentară în valoare de peste 300 milioane lei, întregul spor urmînd a se obţine pe seama productivităţii muncii.

Vă asigurăm, mult iubite şi stimate tovarăşe secretar general Nicolae Ceauşescu, că oamenii muncii din Bihor vor acţiona şi în continuare cu sporită răspundere pentru asigurarea tuturor condiţiilor necesare realizării sarcinilor de plan pe anul viitor şi pe întregul cincinal, întîmpinînd cea de-a 40-a aniversare a revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă, precum şi Congresul al XIII-lea al partidului cu noi şi importante succese în toate domeniile de activitate.

Aflîndu-ne în pragul Anului nou, permiteţi-ne, mult stimate şi iubite tovarăşe Nicolae Ceauşescu, să vă adresăm, din adîncul inimilor noastre, tradiţionalul „La mulţi ani !", cele mai calde urări de sănătate şi fericire, de viaţă îndelungată în fruntea partidului şi a ţării, pentru a conduce destinele patriei noastre pe culmile comunismului, spre gloria, prosperitatea şi fericirea poporului român.

Industria sectorului 3 al Capitalei

Colectivele de muncă din unităţile industriale ale sectorului 3 al Capitalei, puternic angajate în valorificarea mai bună a resurselor de care dispun, raportează, în întîmpinarea aniversării Republicii, realizarea prevederilor planului anual cu 6 zile mai devreme. Aceasta creează condiţii ca, **pînă la sfîrşitul anului, să se realizeze suplimentar o producţie-marfă în valoare de 746 milioane lei,** concretizată în 2 000 tone ţevi fără sudură, 2 000 tone laminate finite pline, 57 motoare diesel de 120 CP, 2 200 tone produse fitofarmaceutice, 173 mii mp ţesături, 15 000 bucăţi articole de sticlărie şi alte produse necesare economiei naţionale. Întregul spor de producţie, datorat creşterii substanţiale a productivităţii în unităţi cum sînt Întreprinderea chimică Dudeşti, „Timpuri Noi", „Republica", „Policolor", IPAUS, „Miraj", „Crinul", „Stela" şi altele, va fi obţinut în condiţiile reducerii cheltuielilor materiale cu 14,1 lei faţă de nivelul planificat. Pînă în prezent, la nivelul sectorului au fost economisite aproape 1 000 tone metal, 39 000 MWh energie electrică şi 42 000 tone combustibil convenţional, fapt ce se reflectă în realizarea unui volum de beneficii peste plan de aproape 610 milioane lei.

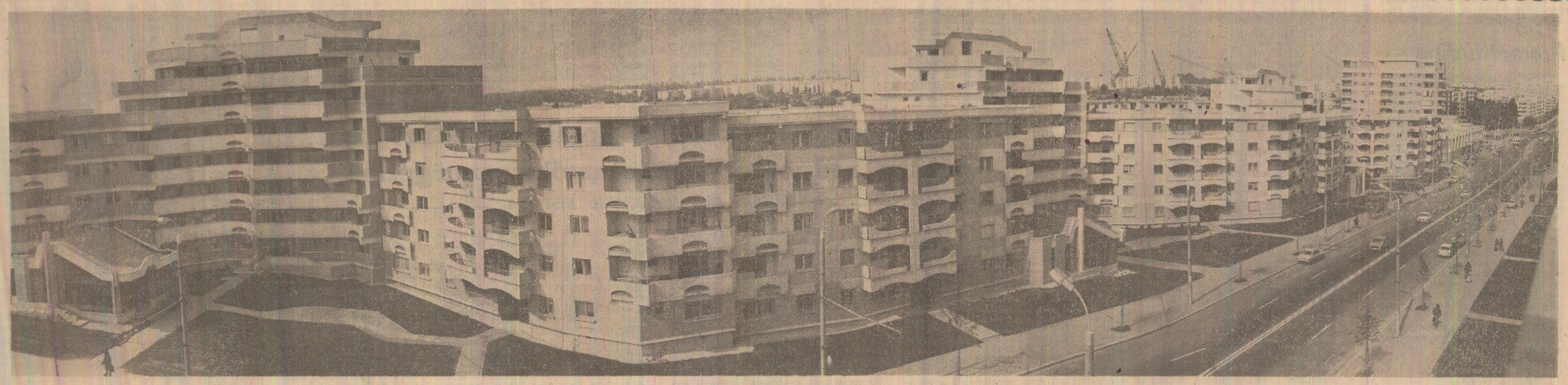

O semnificativă imagine a împlinirilor din anii Republicii : moderne construcţii de locuinţe în municipiul Constanţa

Foto : S. Cristian

FAPTUL DIVERS

Cu aceeași dăruire

Se numește Mircea Moldovan. Profesia : mecanic utilaje. Locul de muncă : la Baia Mare, pe un buldo-excavator, pe care lucrează cu sîrg și pricepere. Cu același sîrg a urmat și absolvit cu brio un curs de calificare și în meseria de instalator. Dornic să învețe, să fie cît mai de folos, a devenit student la seral la Institutul de învățămînt superior din localitate. Firește, la Facultatea de construcții, unde ține să fie tot la... înălțime, ca și pe șantierul unde lucrează, ca și soția sa, Ana, care e studentă „la zi" și are numai note de zece. Pe lîngă munca zilnică, pe lîngă învățătura lui seară de seară, el mai are o mare pasiune : muzica. Împreună cu alți pasionați ca și el — aflăm din ziarul „Pentru socialism" — a obținut cu formația „Satyricon" laurii premiului întîi pe țară.

— Cînd ai timp să faci toate astea? — a fost întrebat.

— Totul e să vrei. Și ca mine gîndesc toți colegii mei seraliști. Frumos gîndesc seraliștii!

De nota zece

Atelierul de practică al Liceului metalurgic din Tulcea seamănă mai mult cu o hală de producție. Aici se realizează piese de schimb pentru mașinile și instalațiile aflate în funcțiune la Combinatul metalurgic din localitate. În acest fel, viitorii metalurgiști deprind mai repede, chiar de pe acum, în cadrul școlii, meseriile în care vor lucra.

Dar elevii tulceni produc nu numai piesele solicitate de combinat, ci și repere concepute, proiectate și făurite de ei înșiși. În acest fel, valoarea producției realizate de ei în acest an în atelierul-școală depășește un milion de lei.

La mai multe!

Iscusință

Colegii de muncă au numai cuvinte de laudă pentru N. Vamanu, operator chimist la Borzești. Atît pentru munca lui, cît și pentru iscusința cu care sculptează. De mic copil, pe N. Vamanu l-a atras cioplitul în lemn. Cu timpul, meșteșugul cioplitului în lemn a devenit pasiune și iscusință. De la obiecte simple a ajuns la crearea unor veritabile opere de artă. Între acestea se remarcă lucrările care întruchipează eroi ai neamului, de la Decebal și Traian la Ștefan cel Mare și Alexandru Ioan Cuza. Alte sculpturi realizate cu aceeași iscusință prezintă chipurile unor colegi de muncă și oameni din partea locului. În curînd va deschide, chiar la locul său de muncă, o expoziție personală.

Tot „personal" merită toate felicitările!

111 ani!

Elena Drăgușin, din comuna Vitomirești, județul Olt, a împlinit 111 ani. Așadar, peste cîteva zile va petrece Anul Nou cu numărul 112.

Copiii Elenei Drăgușin au devenit bunici, nepoții ei sînt de mult părinți, strănepoții sînt la diferite școli, iar stră-strănepoții fac primii pași în viață.

Ceea ce surprinde pe toată lumea e că decana de vîrstă a vitomireștenilor — și nu numai a lor — încă mai trebăluiește prin casă și prin ogradă.

Acum, în pragul Anului Nou și al Revelionului 112, să-i adresăm, după datina străbună, „La mulți ani, cu sănătate!".

Raritate bibliofilă

Printre raritățile Bibliotecii județene Constanța se numără și un atlas care suscită un interes deosebit. În primul rînd, pentru vechime. El a fost editat cu mai bine de trei secole în urmă, în anul 1656, la Amsterdam. Apoi, pentru valoarea lui documentară: atlasul înfățișează hărțile statelor lumii, în culori, așa cum arătau ele la vremea respectivă, însoțite de explicații în limbile latină, franceză și olandeză. Și, în sfîrșit, suscită interes și pentru uriașul său volum : atlasul este legat în piele, avînd dimensiunile de 80 × 60 de centimetri. Și, încă un amănunt : atlasul cîntărește 15 kilograme. Cineva glumea că, pentru a-l ține în mînă îți trebuie o putere de... Atlas.

Promptitudine

Soldatul Gabriel Spătaru — ne scrie locotenentul major Dorian Vlad — se afla în îngrijire. Privea cu atenție vitrinele frumos împodobite ale magazinelor. Deodată, atenția i-a fost atrasă de niște indivizi care ofereau spre vînzare, pe furiș, două radiocasetofoane. Tîrguiala cu amatorii de chilipir l-a pus pe soldat pe gînduri. A dat imediat telefon la miliție și a observat în continuare mișcările acestora.

Sosit cu promptitudine la fața locului, un echipaj al miliției a dezlegat repede „misterul" afacerii. O „afacere" de speculă — pe de o parte, și de chilipir — pe de alta. Datorită intervenției soldatului, pînă la urmă n-a mai fost nici speculă, n-a mai fost nici chilipir. După care ostașul și-a văzut de treabă, cu conștiința că și-a îndeplinit o datorie cetățenească de prevenire a unui act antisocial.

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

O CERINȚĂ ESENȚIALĂ A ACTIVITĂȚII POLITICO-ORGANIZATORICE

Capacitatea de a acționa prompt și eficient

CALITATEA DE COMUNIST ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNDEPLINIREA SARCINII DE PARTID

În cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la plenara din 14—15 noiembrie a C.C. al P.C.R. este subliniată cu limpezime necesitatea creșterii răspunderii fiecărui comunist pentru îndeplinirea ansamblului de măsuri adoptate în vederea sporirii eficienței economice. Din această perspectivă, pentru toate organizațiile de partid esențială în activitatea lor este capacitatea de a răspunde cu promptitudine comandamentelor politice ale momentului, de a-și mobiliza propriile forțe și ale celorlalți oameni ai muncii în îndeplinirea sarcinilor ce revin diferitelor sectoare. Tovarășul Pericle Pascu, secretar al Comitetului municipal de partid Buzău, ne-a vorbit despre faptul că în prezent organizațiile de partid din întreprinderile industriale buzoiene, pe temeiul obiectivelor desprinse din hotărîrile plenarei din noiembrie, acționează prin toate mijloacele pe care le au la dispoziție pentru crearea condițiilor materiale, tehnice și organizatorice necesare transpunerii în viață a măsurilor privind realizarea unei noi calități a muncii. Și este de remarcat faptul că organizațiile de partid din întreprinderile industriale buzoiene, în marea lor majoritate, au înscris pe primul loc pe lista priorităților această îndatorire și inițiază acțiuni multiple ca, zi de zi și în perspectivă, să transforme posibilitățile existente în realități efective pentru ca aplicarea noului mecanism economico-financiar să dea rezultatele scontate.

O bună parte din multitudinea acestor acțiuni se referă la stabilirea, repartizarea și precizarea modului de îndeplinire a sarcinilor de partid, componentă decisivă a activității de partid. Tocmai de aceea documentarea noastră a început de fiecare dată cu întrebarea adresată membrilor de partid : **Care a fost ultima sarcină ce v-a fost atribuită ?** Redăm cîteva din răspunsurile primite : recuperarea unor subansamble și piese provenite din reparațiile capitale (Mihai Ștefan, electrician, atelierul electric de la întreprinderea „Metalurgica") ; confecționarea unui dispozitiv de tăiat țevi din PVC (Nicolae Dragomir, lăcătuș, atelierul de asimilări de la Întreprinderea de prelucrare mase plastice) ; realizarea urgentă a trei matrițe (Gheorghe Dragnea, sculer-matriter, secția SDV de la Întreprinderea de utilaj tehnologic — I.U.T.). Din analiza acestor răspunsuri și a altora se desprind cu claritate direcțiile spre care sînt orientate sarcinile de partid. Astfel, recuperarea subansamblelor și pieselor se înscrie în aria de preocupări a comuniștilor de la „Metalurgica" pentru reducerea cheltuielilor materiale. Prin confecționarea dispozitivului de tăiat țevi din PVC, operațiune care mai înainte solicita patru strunguri, organizația de bază de aici a consemnat un important succes în aplicarea măsurilor de creștere a productivității muncii. La I.U.T., cele trei matrițe au favorizat executarea în avans a unei comenzi destinate exportului, obiectiv pe care comitetul de partid l-a pus în fața tuturor comuniștilor din întreprindere.

Oare legarea strînsă a sarcinii de partid de specificul locului de muncă nu înseamnă o suprapunere a acesteia cu îndatoririle profesionale ale unui comunist ? Firește, la prima vedere se poate vorbi și de o suprapunere. Privită mai în profunzime, vom observa că sarcina de partid acoperă într-adevăr o obligație profesională, dar în același timp o depășește. Ea presupune o angajare conștientă a întregii capacități a comunistului, a resurselor sale afective în plasarea muncii sale peste nivelul parametrilor prevăzuți de eficiență, de calitate, de timp. Astfel, biroul organizației de bază din secția montaj greu de la I.U.T. i-a încredințat lui Mihai Ion răspunderea realizării unui utilaj destinat Combinatului siderurgic de la Galați cu mențiunea de a se economisi cît mai mult posibil materia primă. O sarcină de partid care includea o obligație profesională, dar în același timp o și depășea de la bun început. Antrenîndu-și tovarășii de muncă în a găsi posibilități de înlocuire a materiei prime prin folosirea materialelor recuperabile, comunistul a putut raporta realizarea utilajului fără să apeleze frecvent la magazie. La Întreprinderea de prelucrare mase plastice, comuniștii Cornelia Pleșoianu și Pompiliu Stana lucrează în prezent la proiectarea și confecționarea unui cuptor de tratamente termice care va reduce la jumătate actualul consum de energie electrică, sarcină de partid care solicită deopotrivă cunoștințe profesionale, dăruire și coparticiparea altor muncitori și ingineri din întreprindere.

Însușirea conținutului hotărîrilor adoptate de conducerea partidului și statului privind perfecționarea sistemului de retribuire a sporit în mod simțitor gradul de receptivitate al comuniștilor din cele trei întreprinderi buzoiene față de cerințele locurilor de muncă. Concludentă în acest sens a fost adunarea generală a organizației de bază de la turnătoria întreprinderii „Metalurgica" consacrată pregătirii profesionale, organizării mai bune a producției și creșterii productivității muncii. Toți comuniștii care au luat cuvîntul au criticat o serie de neajunsuri și au făcut propuneri pentru înlăturarea lor — ceea ce pentru biroul organizației de bază a reprezentat o sursă prețioasă de sarcini legate de specificul locului de muncă. Îmbunătățirea pregătirii profesionale, economisirea de materii prime și materiale de orice fel, reorganizarea unor formații de lucru s-au concretizat în sarcini de partid pentru Nicolae Anghel, Alexandru Lupu, Nicolae Scirlet și alții. Și încă un aspect demn de subliniat. Adunarea generală a comuniștilor a cerut biroului organizației de bază reconsiderarea modului de stabilire și de repartizare a responsabilităților. Cu toate acestea, biroul organizației de bază — așa cum aveam să constatăm — nu a valorificat încă pe deplin propunerile făcute de comuniști în adunarea generală, rămînînd încă tributar unor formulări generale a conținutului sarcinii de partid. Și în alte unități buzoiene se mai resimte tendința de a atribui comuniștilor răspunderi cu caracter general, care ocolesc problematica de fond a locurilor de muncă.

Sarcina de partid concretă îl integrează pe un comunist în viața de organizație. Totodată, sarcina de partid creează organelor și organizațiilor de partid posibilitatea exercitării unui control eficient și operativ asupra modului în care comuniștii își îndeplinesc sarcinile încredințate, le ajută în depășirea greutăților ivite pe parcurs. Astfel, la secția S.D.V. de la I.U.T. un grup de șapte comuniști au primit ca sarcină de partid confecționarea de urgență a unor matrițe necesare fabricării de repere pentru utilaje destinate unor obiective energetice. Permanentul dialog între comuniști și biroul organizației de bază în a găsi soluțiile cele mai eficiente, solicitarea contribuției unor cadre tehnice în vederea unor modificări la proiectele inițiale au oferit un larg cîmp afirmării spiritului de inițiativă, sarcina de partid fiind astfel îndeplinită la timp și în bune condiții. Pe bună dreptate Iosif Vasile, secretar al comitetului de partid din secția montaj greu de la I.U.T., arăta că deși sarcina de partid este tot atît de veche ca și calitatea de comunist, ea rămîne lecția vie, permanentă a activității de partid.

Constantin VARVARA

Urbanistică modernă la Pitești — Foto : **S. Cristian**

PESTE 4 MILIOANE DE COPII LA SERBAREA POMULUI DE IARNĂ

La serbarea pomului de iarnă, care va fi organizată în perioada 29 decembrie — 4 ianuarie în întreprinderi, instituții, unități agricole, cooperative meșteșugărești, în case de cultură, cămine culturale, școli, case de copii, leagăne și altele, peste 4 milioane de copii vor primi daruri. S-au alocat în acest scop peste 177 milioane lei, mai mult cu 30 de milioane lei decît în anul trecut din care se vor procura darurile ce vor fi înmînate copiilor în cadrul unor emoționante serbări ale iernii, la care își vor da concursul formații artistice.

Prin amploarea și semnificațiile ce le dobîndește, această acțiune constituie încă o dovadă elocventă a grijii deosebite a partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu față de copiii țării, care au asigurate, în România socialistă, condiții dintre cele mai bune de viață, de educare în spiritul dragostei față de partid, de țară și popor, al nobilelor idealuri comuniste.

Anul acesta au fost alocate pentru pomul de iarnă importante sume de la bugetul statului, la care se adaugă fondurile strînse de organizațiile de sindicat, comitetele și comisiile de femei, organizațiile U.T.C. și de pionieri, cele de Cruce Roșie, precum și de unitățile din cadrul Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești, Uniunii Centrale a Cooperativelor de Producție, Achiziții și Desfacere a Mărfurilor, organizațiile democrației și unității socialiste, prin desfășurarea unor ample acțiuni și manifestări specifice.

Voia bună va fi nota dominantă la carnavalurile pionierilor, elevilor și șoimilor patriei, care se vor desfășura în cămine culturale și case ale pionierilor și șoimilor patriei. Asemenea carnavaluri pionierești vor avea loc, în zilele de 3—5 ianuarie, și la Pavilionul Expoziției realizărilor economiei naționale din Capitală.

Tot cu prilejul serbării pomului de iarnă și al vacanței, în municipiile reședință de județ s-au amenajat, conform tradiției, „orășele ale copiilor". În miniaturalele cetăți de basm, oaspeți mai mici și mai mari vor face cunoștință cu eroi întrupați din cărțile de povești, vor susține spectacole artistice pe scene și estrade special amenajate. În Capitală, copiii sînt așteptați în orășelul amenajat în fermecătoarea ambianță a Parcului tineretului.

Programul vacanței de iarnă este însă mult mai cuprinzător. Pentru pionieri, elevi și studenți se organizează tabere de odihnă și instruire, cluburi de vacanță, excursii și drumeții, alte activități educative, ce vor fi îmbinate cu întrecerile sportive din cadrul ediției de iarnă a „Daciadei". Organizațiile U.T.C. și de pionieri vor desfășura în toate localitățile variate activități culturale, spectacole artistice, expoziții dedicate unor mari momente din istoria neamului : aniversarea a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român, a 36 de ani de la proclamarea Republicii și a 125 de ani de la Unirea Moldovei cu Muntenia. De asemenea, vor avea loc „Decada cărții românești", „Festivalul filmului la sate", „Săptămîna filmului pentru copii și tineret" și altele.

La cumpăna dintre ani, în cluburi, case de cultură, cămine culturale, cantine-restaurant, cantine studențești și școlare, în tabere de odihnă ale elevilor și studenților, unități turistice, de agrement și de alimentație publică se va sărbători revelionul tineretului. La București, încăpătorul pavilion expozițional de la Casa Scînteii va găzdui și de această dată Revelionul tineretului și studenților, organizat de C.C. al U.T.C. și Consiliul U.A.S.C.R., cu sprijinul Consiliului popular al municipiului București.

Bogat și divers, programul serbării pomului și vacanței de iarnă oferă posibilități multiple de distracție, instruire și reconfortare în pragul Anului nou 1984, pe care îl dorim cu toții rodnic în împliniri pe toate planurile vieții și activității dedicate înfloririi patriei noastre iubite.

Gabriela BONDOC

CUVÎNTUL CITITORILOR, CUVÎNTUL OAMENILOR MUNCII

• sesizări • opinii • propuneri •

Cu 210 zile mai devreme

Recent a fost dat în exploatare pasajul de nivel subteran „Romlux", care traversează calea ferată Tîrgoviște Sud—Teiuș. Se cuvine menționat că lucrarea a fost executată cu 7 luni mai devreme, datorită și ajutorului prețios dat de uteciștii din Tîrgoviște.

Prin înlocuirea unor materiale, în special a materialului lemnos, s-au economisit peste 117 mc scîndură și peste 30 000 kg grinzi de stejar. De asemenea, prin folosirea mai judicioasă a mașinilor și agregatelor, s-au economisit peste 150 tone combustibil convențional și peste 17 000 kWh.

Noul pasaj subteran va asigura o fluență sporită traficului rutier și pietonal, rezolvîndu-se astfel o problemă mai veche a circulației pe această importantă arteră.

Gheorghe I. MUSCĂLOIU
C.F.R. — Titu

Cu lacătul la ușă

Ca pensionar, înțelegînd rațiunea și necesitatea reciclării materialelor refolosibile, m-am străduit să particip și eu, după puteri, la această acțiune. Și de ce să nu recunosc, pe lîngă satisfacția morală, eram stimulat și de unele avantaje materiale, deloc de neglijat. Dar, nu o dată, elanul cu care porneam spre centrul de colectare cel mai apropiat era stopat de unele inscrisuri afișate pe ușa tonetei : „Veniți mîine" !, „Veniți luni !" „Sînt la depozit"... etc.

Sînt doar cîteva exemple privind unitățile din strada „Găzarului" și „Frunzișului". La cel din prelungirea Ferentari însă, deși programul de colectare afișat precizează funcționarea între 9—17, centrul stă permanent cu lacătul la ușă. Asemenea exemple poți întîlni și în alte cartiere ale Capitalei.

În aceste condiții, mulți cetățeni renunță de a mai aduna din gospodărie materialele care le prisosesc. Consecința ? Mari cantități de hîrtie, cîrpe etc. ce ar putea fi colectate, ajung la grămezile de gunoi ale Capitalei.

Constantin CIORONILLE
str. Gheorghe Poloș, nr. 44, București

Cînd va merge moara din Lunca Bradului ?

Comuna noastră, Lunca Bradului din județul Mureș, este situată pe malurile riului Mureș, în defileul Deda-Toplița. Locuitorii comunei s-au ocupat, din moși-strămoși, cu pădurăritul, mica agricultură și creșterea animalelor, ocupații continuate și azi. Un sprijin prețios în rezolvarea treburilor gospodărești găseam și în existența cîtorva mori țărănești, care au dispărut însă cu timpul. În schimb a fost construită o moară comunală în gura pîrîului Ilva, lîngă Ocolul silvic, care satisfăcea nevoile comunei, ba producea și curent electric pentru stația de radioficare. Nu știm însă de ce a fost predată Întreprinderii de morărit Reghin, care a lăsat-o în părăsire. Problema morii fiind mereu ridicată de populație cu ocazia diferitelor adunări și întîlniri cu reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, cu deputații s-a hotărît construirea unei mori moderne.

În 1981—1982 s-a turnat temelia noii mori — tot pe valea Ilvei din Lunca Bradului — apoi au fost aduse și niște țevi din beton care după cîteva luni au fost îngropate — și atîta tot. Locuitorii comunei, nevoiți să parcurgă cîte 60—70 km dus-întors la morile din împrejurimi, se-ntreabă : dacă nu sînt posibilități de construire a morii noi, de ce nu este repusă în funcțiune vechea moară ? !

Peter DIONISIE
Mureș

Unul asfaltează strada, altul o sparge ?

Așa se întîmplă la noi, la Cîmpulung, de cîțiva ani încoace. Orașul parcă ar fi un șantier arheologic : se sparg străzi întregi, se deviază circulația, se pune și se scoate asfaltul, se fac cîrpituri. Să exemplific : în cartierul Tabaci s-a construit un bloc impozant în jurul căruia s-au turnat alei betonate. Asta se întîmpla cam cu două luni în urmă. Recent au apărut cîțiva muncitori de la cabluri telefonice care s-au apucat să spargă betonul pentru a îngropa cablurile. Cine suportă pagubele ? De ce oare nu colaborează cei de la, să zicem P.T.T.R., termoficare, canalizare etc., etc. pentru a face săpăturile necesare înainte de turnarea betonului ? Dacă s-ar proceda astfel, cred că s-ar realiza multe economii. Și cînd spun asta, nu mă refer numai la Cîmpulung, ci și la alte orașe ale țării pe unde m-au purtat pașii și unde am constatat că „spărgătorii de asfalt" se înmulțesc în funcție de cablurile și firele care trebuie amplasate în subteran.

Ion DOBRESCU
pensionar — Cîmpulung

PE SCURT, DIN SCRISORI

● Curînd, **în comuna Finiș, județul Bihor**, va fi dat în folosință un „Bloc al specialiștilor", cu parter și două niveluri. La parter sînt prevăzute cîteva unități comerciale. Și tot la Finiș, pe locul denumit „Fintina popii" se va amenaja o păstrăvărie. (Prof. **Andrei Indrieș** — Finiș, județul Bihor). ● **În localitatea Zercani** din frumoasa țară a Hațegului s-a înființat o fermă în care s-au adus deja cîteva sute de nutrii, iepuri și 400 de rate. Totodată, o suprafață de cîteva hectare luciu de apă vor fi populate cu pești. (**Nicu Sbuchea**, corespondent voluntar, Hațeg) ● **Cluperci de Gurahonț** va fi nou produs pe care cooperativa PADM-Gurahonț îl va oferi curînd pieței locale. Conducerea cooperativei a amenajat o ciupercărie pe 100 mp în unele pivnițe nefolosite. O inițiativă lăudabilă ! (**Alexandru Herlău — Gurahonț**) ● **La Întreprinderea mecanică de material rulant Craiova**, de la începutul anului pînă în prezent s-au economisit peste 1 100 MWh prin recuperarea energiei electrice la standul de rodaj al motoarelor diesel. De asemenea, colectivul întreprinderii a pus în valoare și alte mijloace de economisire prin optimizarea funcționării cuptoarelor electrice de tratament termic. (Ing. **Mircea Ursei**) ● **La unele cămine de nefamiliști** din Cîmpulung, datorită indolenței, dar și lipsei de control din partea factorilor răspunzători, ard becurile pe paliere, holuri, scări, grupuri sanitare, spălătoare. Ard zi și noapte și nimeni nu ia măsuri împotriva risipei și a nepăsării... (**Ioan Dobrescu**, Cîmpulung, Argeș) ● **În orașul Țicleni**, județul Gorj, a fost dat în folosință un bloc modern cu 40 de apartamente pentru tinerele familii de petroliști. Un altul, cu 16 apartamente, va fi terminat în primul trimestru al anului 1984. (**Gh. Lupu**, corespondent voluntar) ● **Precis ca mersul trenurilor** se spune în mod curent. Se-ntîmplă însă, uneori, ca nu toate trenurile să fie atît de... precise. Mă refer la acceleratul Timișoara—Galați, sosit (la 21 octombrie) în gara Toplița la 13,58 — deci la timp — dar care a plecat cu cinci minute mai devreme. Cred că cei în drept vor reabilita proverbul mai sus amintit și în ce privește plecările... (**Dănilă V. Teodor**, pensionar, Galați).

Spiritul gospodăresc — inepuizabilă resursă de energie electrică

Cum acționează consiliile populare și cetățenii pentru reducerea consumurilor energetice

ÎNSEMNĂRI DIN MUNICIPIUL BISTRIȚA

Locuitorii municipiului Bistrița au înțeles, în covîrșitoarea lor majoritate, imperativul economisirii energiei electrice, a combustibilului. Poposind la întîmplare într-un imobil — blocul A 2 din strada Ursului nr. 8 — notăm cîteva opinii : „Răspund, pe această scară, de problemele gospodărești — ne spune una din locatare, Ioana Păcuraru. Deci, a trebuit să fiu prima care ia măsuri. Ce am făcut ? Am schimbat perdelele cu unele mai transparente și ne-am aranjat, cu toții, treburile astfel încît să folosim cît mai mult lumina zilei". „De cum s-a pus problema economisirii drastice a energiei, am lipit de contor o hîrtie cu cifra înscrisă, la acea dată, pentru a putea controla exact consumul. Și iată — ne arăta Halaszi Ioan, pensionar din același bloc — după înlocuirea becurilor de putere mare, a scoaterii din priză a aparaturii electrocasnice, am reușit să reduc consumul la o jumătate de kilowatt pe zi, în loc de 1,7 kW, cît ar fi fost după cotă". „La «Avicola», unde lucrez ca muncitoare, dacă se întrerupe curentul electric, păsările tăiate aflate pe flux se ard. Pe de altă parte, în secție, eu sînt aceea care se ocupă de iluminat. Cum aș putea fi acasă risipitoare, dacă la locul de muncă am deprins economia ? Iar copiii mi-au urmat exemplul" — adaugă o vecină de palier, Maria Mărgineanu.

Primarul municipiului, Andrei Weingartner, ne-a vorbit, la rîndul său, despre măsurile întreprinse la nivelul localității pentru reducerea severă a consumului de energie. „Înfăptuirea acestor măsuri, — ne spunea el — nu ar fi fost posibilă fără înțelegerea lor de către fiecare cetățean. **Am pus mare accent pe economisirea în gospodăriile populației, deoarece 51 la sută din depășiri aici se înregistrau.** Rezultatul s-a văzut imediat : în prima zi de aplicare a măsurilor amintite, ne-am încadrat în consumul planificat".

În cursul investigației noastre am notat, însă, și o serie de sugestii, de idei. Cetățeni și specialiști s-au arătat preocupați de economisirea energiei electrice, a apei calde și reci, a combustibilului nu numai în această perioadă de forță majoră, ci și în continuare, gospodărirea chibzuită a resurselor energetice trebuind să se constituie într-o permanență a preocupărilor fiecăruia. Unele dintre aceste idei au și fost puse în practică, altele așteaptă ca instituțiile de specialitate să le acorde atenția cuvenită.

De pildă, se subliniază că în ce privește energia electrică, reducerea consumului casnic ar putea fi mai mare dacă în magazine s-ar găsi tuburi fluorescente în cantități suficiente și în mai multe variante de mărime. Din discuțiile purtate cu locuitorii Bistriței am sintetizat o observație valabilă pentru oricare localitate : **interesul pentru iluminatul fluorescent a crescut foarte mult,** încît se profilează clar nevoia **fabricării unor lustre, lampadare, instalații cu asemenea tuburi.** Există cîteva modele, dar diversitatea poate fi considerabil sporită.

Asociațiile de locatari sînt obligate să instaleze **automate pentru iluminatul scărilor.** La Bistrița, se pare că procurarea lor stă la îndemîna oricui : le produce un liceu industrial. **Se pune însă problema reparării automatelor de scară,** întrucît în oraș nu există nici un atelier — al cooperației meșteșugărești sau al întreprinderii de gospodărie comunală — care să le repare și să le întrețină în stare de funcționare.

Se risipește încă multă energie electrică la consumul calculat după sistemul „paușal". Sub acoperămîntul consumului colectiv se ascunde adesea nepăsarea față de efortul general de economisire, neglijența condamnabilă. Iată un singur exemplu. Am vizitat căminul de nefamiliști al întreprinderii „Netex". Risipa te întîmpină la tot pasul : iluminație „a giorno" pe scări și culoare, becurile (multe de puteri mari) — aprinse atît în vestibuluri, cît și în camere ; în toate camerele vizitate ardeau reșouri, deși se știe că este interzis. Chiar în holul de la intrare era însă un afiș mare prin care conducerea întreprinderii făcea apel la economie, precizînd și această interdicție...

Reprezentantul întreprinderii de electricitate, care ne-a însoțit, ne spune că un reșou consumă cît 6 becuri de 100 de wați ! Or, în camerele din acest cămin sînt **zeci de reșouri** ! Nu e de mirare că discul contorului, ce înregistra consumul, se învîrtea cu o viteză amețitoare : 120 kW în 24 de ore ! **Cam 17 la sută din necesarul, pe același interval de timp, al întreprinderii de care aparține căminul** ! Din păcate, acest consum irațional este plătit de întreprindere, nu de cei care-l provoacă.

Economisirea apei calde ar putea fi și ea mai evidentă și continuă dacă abonații n-ar plăti în sistem paușal. „Riurile Bistrița și Someș aproape au secat — ne spunea inginerul-șef al Întreprinderii județene de gospodărie comunală și locativă, Viorel Cotoț. Și în condiții normale asigurarea apei calde presupune consum de energie electrică și importante cantități de combustibil. Dar consumul este plătit în paușal ; de aceea se risipește, iar autorii risipei sau ai consumului excesiv nu pățesc nimic. Ar fi nevoie de niște aparate, foarte simple, posibil de fabricat, care, montate direct pe conductă, să măsoare volumul apei calde furnizate".

Prin cîteva metode de bună gospodărire, la Bistrița s-a **reușit diminuarea consumului de combustibil pentru termoficare,** fără ca temperatura apartamentelor să scadă prea mult. În primul rînd, au fost elaborate și puse în practică patru „scenarii" de consum de combustibil și livrare a agentului termic în funcție de temperatura de afară. La I.J.G.C.L. se lucrează la o instalație de urmărire — oră de oră — a parametrilor de funcționare în punctele termice, în fapt — de citire automată, care dă posibilitatea adaptării permanente a funcționării instalațiilor la nevoile momentului. Un efect important îl au și măsurile de izolare termică a conductelor. Rezultat : deși s-au economisit 2 500 de gigacalorii în luna noiembrie, revenind, pe apartament, 50 de lei mai puțin la cheltuielile de întreținere, cetățenii nu semnalează lipsă de căldură.

Situații similare, care cer soluții similare sînt, desigur, în multe alte localități din țară. De aceea, considerăm că **atît metodele aplicate, cît și observațiile critice, sugestiile interlocutorilor noștri din Bistrița merită atenția forurilor centrale de resort.** Evident, în vederea găsirii unor căi de rezolvare de durată. Pentru că — este știut — economisirea energiei constituie o cerință neîntreruptă.

Rodica ȘERBAN
Gheorghe CRIȘAN

În fiecare întreprindere, în fiecare formație de lucru, la fiecare loc de muncă

PRIN APLICAREA FERMĂ A ACORDULUI GLOBAL – ÎNALTĂ PRODUCTIVITATE ȘI EFICIENȚĂ, VENITURI SPORITE

Colectivul secției faianță-gresie de la întreprinderea „Cesarom" din Capitală demonstrează

Lucrînd cu 23 de oameni mai puțin, planul la producția fizică și la export a fost depășit, la consumurile materiale și energetice s-au obținut economii, iar veniturile individuale au sporit, în medie, cu 15 la sută

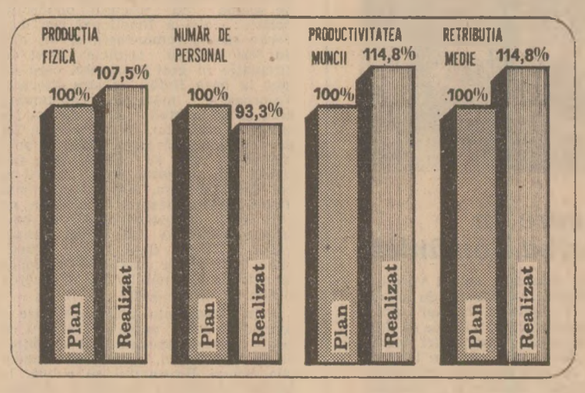

Asemenea tuturor unităților din economie, și în întreprinderile din industria materialelor de construcții generalizarea formei de organizare și retribuire a muncii în acord global și-a dovedit deosebita eficiență. O demonstrează **experiența colectivului secției de faianță-gresie, condus de inginera Marilena Amzică, din cadrul întreprinderii „Cesarom" din Capitală.** Iată, în acest sens, cîteva calcule edificatoare referitoare la activitatea secției **în luna noiembrie a.c.**

Ce s-a prevăzut

Planul de producție prevedea ca secția, **formată din 360 de oameni, să producă 155 000 mp de faianță și gresie**, pentru care, corespunzător unui tarif de manoperă de 4,615 lei/mp de faianță-gresie, **urma să primească un fond de retribuire în valoare de 715 325 lei.** Pe un membru al secției ar fi revenit, în medie, 1987 lei (715 325 lei : 360 persoane). Firește, cu condiția încadrării în normele de consum de energie electrică și gaze naturale, respectării parametrilor de calitate în structura prevăzută, realizării producției fizice destinate exportului.

Ce s-a realizat

Dar printr-o mai bună organizare a muncii, printr-o repartizare riguroasă a sarcinilor pe fiecare om, concomitent cu aplicarea unor măsuri de întărire a disciplinei în muncă — asupra cărora vom reveni — secția a realizat 166 600 mp, deci cu 11 600 mp mai multă faianță-gresie. **Productivitatea muncii a fost depășită cu 14,8 la sută.**

PENTRU PRODUCȚIA SUPLIMENTARĂ, SECȚIEI I S-A CUVENIT UN FOND DE RETRIBUIRE SUPLIMENTAR, CALCULAT ASTFEL :

11 600 MP X 4,615 LEI/MP = 53 534 LEI.

PRIN URMARE, FONDUL TOTAL DE RETRIBUIRE REALIZAT A FOST DE : 715 325 LEI + 53 534 LEI = 768 859 LEI.

Acest fond a putut fi acordat în totalitate deoarece s-au îndeplinit întru totul condițiile stabilite în contractul de acord global. Astfel, **planul la export a fost depășit cu 4,6 la sută,** s-a respectat calitatea prevăzută și chiar a sporit ponderea produselor de calitate superioară, iar consumurile de energie electrică și gaze naturale s-au situat sub nivelul stabilit prin norme.

DACĂ AR FI LUCRAT CU EFECTIVUL PLANIFICAT, ÎN MEDIE, PE UN MEMBRU AL SECȚIEI AR FI REVENIT 2 136 LEI (769 859 LEI : 360 PERSOANE).

ÎNTRUCÎT ÎNSĂ S-A LUCRAT CU UN NUMĂR MAI MIC DE PERSONAL — 337 PERSOANE, RETRIBUȚIA MEDIE EFECTIVĂ PE UN MEMBRU AL SECȚIEI A FOST DE 2 281 LEI (768 859 LEI : 337 PERSOANE).

La această retribuție cuvenită în raport cu munca prestată și rezultatele obținute în producție s-au adăugat sporul de vechime și alte drepturi prevăzute de lege, care, în medie, pe o persoană au fost de 251 lei.

ÎN CONCLUZIE, RETRIBUȚIA MEDIE PE O PERSOANĂ S-A RIDICAT LA 2 532 LEI.

Ideea de bază care se desprinde din aceste calcule este că în condițiile muncii în acord global retribuția fiecărui om din formația de lucru este cu atît mai mare cu cît se depășesc sarcinile de plan, iar producția se realizează cu un număr cît mai redus de personal.

Ce măsuri s-au întreprins

Practic, în ce mod a acționat colectivul acestei secții pentru obținerea rezultatelor pe care le-am prezentat ? Șefa secției, inginera Marilena Amzică, este de părere că **hotărîtoare pentru îndeplinirea sarcinilor de plan a fost respectarea riguroasă a disciplinei tehnologice.**

— Generalizarea acordului global a avut meritul de a stimula interesul tuturor celor care lucrează în secție, indiferent de funcție și atribuții, față de bunul mers al producției — ne spune interlocutoarea. Înainte mai erau unele probleme în legătură cu munca mecanicilor la întreținere, cu asigurarea asistenței tehnice în toate schimburile. Acum, cînd cîștigul mecanicilor și electricienilor, al celor din transporturile interne, al maiștrilor și inginerilor sînt nemijlocit legate de rezultatele activității din secție, lucrurile s-au schimbat radical. Există mecanici suficienți în toate atelierele : nu mai este nevoie să-i cheme cineva pentru o remediere, pentru o intervenție. Singuri stau pe lîngă utilaje și instalații, veghind la buna funcționare a acestora. În aceste condiții tot mai mulți mecanici doresc să se califice și ca electricieni, pentru ca durata intervențiilor să poată fi scurtată la maximum. A sporit simțitor răspunderea maiștrilor și inginerilor : acum avem posibilitatea să acordăm asistență tehnică de specialitate în mod echilibrat, în toate schimburile.

Este interesant de remarcat și o altă schimbare petrecută în mentalitatea mecanicilor și cadrelor tehnice : nu se mai mulțumesc doar să-și îndeplinească corect sarcinile de serviciu, fiind în măsură tot mai mare interesați în introducerea unor perfecționări tehnice menite să asigure **sporirea productivității muncii și ridicarea calității produselor.** Am notat un exemplu, recent, la instalația de site vibratoare folosite la sitarea barbotinei : deoarece vechile motoare, aduse din import, nu dădeau randament și nici nu se găseau piese de schimb, la propunerea maistrului Constantin Ionescu, acestea au fost înlocuite cu motoare fabricate în țară, prilej cu care a fost pusă la punct funcționarea întregii instalații. Acum instalația lucrează perfect, au dispărut pierderile de timp și, desigur, de producție provocate de întreruperile nepreconizate la acest loc de muncă. Și exemplele ar putea continua.

Desigur, nu toți muncesc la fel și, în consecință, nici nu cîștigă la fel. Pentru aceasta **a fost necesar ca sarcinile de ansamblu ale secției să fie defalcate în mod concret, în unități fizice, pe ateliere și pe schimburi.** Și se ține o evidență riguroasă a producției realizate. Bunăoară, o susținută întrecere se desfășoară între schimburile din atelierul de presare. Pentru că au produs mai mult, membrii colectivului din schimbul condus de maistrul Șerban Cordoș au cîștigat, în medie, fiecare, cu 60 de lei mai mult decît cei din schimbul condus de maistrul Marin Petre.

Producție mai multă, dar nu cu orice preț ! Este deviza de muncă a colectivului secției. Firește, întîi de toate se acordă prioritate absolută exportului. Producția cu această destinație este fabricată aici mai ales în prima parte a lunii, pentru ca produsele să poată fi ambalate și expediate în timp util. De asemenea, nu se admite nici un rabat la calitate. Am reținut în acest sens că în luna noiembrie ponderea producției de calitate superioară a fost mai mare cu 10 procente la faianță și cu 8 procente la gresie, față de prevederi. Concomitent, rebuturile au scăzut la faianță cu 10 procente și la gresie cu 5 procente. În aceeași măsură a sporit deci producția bună, care contează în aprecierea rezultatelor activității colectivului.

Concluzia este limpede : secția condusă de inginera Marilena Amzică, asemenea altor secții din această întreprindere, este un colectiv sudat, dornic de perfecționare, pătruns de spirit de răspundere față de lucrul bine făcut. Rezultatele producției sînt efectul nemijlocit al acestei atitudini muncitorești.

Corneliu CÂRLAN

CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ PREGĂTITĂ TEMEINIC!

BOTOȘANI: Zilnic, atelajele folosite din plin la transportul îngrășămintelor naturale

În luna decembrie, în județul Botoșani, potrivit programului de lucru întocmit de organele de specialitate, trebuie fertilizate 450 hectare cu aproape 20 000 tone îngrășăminte naturale. Pînă la începutul săptămînii au fost transportate pe cîmp 45 285 tone gunoi de grajd, fertilizîndu-se 982 hectare. „Acest rezultat bun se datorează folosirii la transportul gunoiului a tuturor celor peste 4 100 atelaje pe care le avem în județ — ne spune C. Dimitriu, directorul direcției agricole județene. Împreună cu primăriile comunale și conducerile unităților agricole, în fiecare unitate au fost organizate formații compacte pentru fertilizarea terenului. Numărul sporit de cooperatori ce participă la încărcarea și descărcarea îngrășămintelor organice face ca atelajele să fie folosite eficient. Timpul friguros din primele două decade ale lunii ne-a fost de folos, căruțele și săniile deplasîndu-se cu mai multă usurință pe ogoarele înghețate și înzăpezite".

Cele relatate mai sus sînt confirmate de realizările obținute de numeroase unități agricole din județ. La cooperativa agricolă din Curtești s-au fertilizat, în această lună, aproape 70 hectare. Parcurgem, împreună cu Gheorghe Hobjilă, primarul comunei, una din tarlalele fertilizate, cea din marginea satului Orășeni-Deal. Distribuit uniform, gunoiul de grajd pătrunde acum, odată cu topirea zăpezii, printre brazde, făcîndu-se „una cu pămîntul", cum apreciază primarul comunei. E și meritul celor ce au făcut platforma de gunoi, a adăugat interlocutorul, asigurîndu-i o bună prelucrare naturală.

— Cînd credeți că veți încheia acțiunea ? — întrebăm.

— Pentru culturile de cartofi și sfeclă de zahăr, cel tîrziu la jumătatea lunii ianuarie, iar pentru celelalte culturi de primăvară — pînă la sfîrșitul lunii februarie. Lucrăm cu două formații, una aici, la Orășeni-Deal, iar a doua — pe lîngă ferma zootehnică din Mănăstirea Doamnei. Întrucît în aceste formații sînt peste 100 de oameni, facem și cîte 8—9 transporturi zilnic cu fiecare atelaj.

Se muncește intens și în comunele Roma și Cristești. Dar, în timp ce unele unități și-au depășit cu mult sarcinile lunare la fertilizarea terenurilor, în altele această lucrare se desfășoară anevoios. La cooperativa agricolă din Bălușeni, fertilizarea cu îngrășăminte naturale este lăsată exclusiv în grija lucrătorilor de pe atelaje. Și care, după un transport, cel mult două pe zi, își găsesc alte treburi prin sat. Consecința ? În toată luna decembrie s-au fertilizat doar patru hectare. Și nici măcar acestea nu corespund normelor agrotehnice, fapt ce va crea probleme mecanizatorilor în primăvară. Și la cooperativa agricolă din satul Draxini, suprafața fertilizată a ajuns la numai cinci hectare. Cu mult sub posibilități se desfășoară munca la transportul îngrășămintelor naturale pe cîmp și în cooperativele agricole din Botoșani, Unțeni, Răchiți și Nicșeni. Dealtfel, diferențe mari se semnalează nu numai între unitățile agricole, ci și între consiliile agroindustriale. În timp ce consiliile agroindustriale Stăuceni, Dragalina și Ripiceni au fertilizat suprafețe cuprinse între 245 hectare și 120 hectare, consiliile agroindustriale Dorohoi, Frumușica și Silița au efectuat această lucrare pe numai 15—20 hectare. Și nu există nici o motivație plauzibilă față de întîrzieri, întrucît cam același număr de atelaje numără fiecare dintre consiliile agroindustriale amintite. Pornind de la acest adevăr, comandamentul județean pentru agricultură a adoptat noi măsuri, astfel încît cele peste 4 100 atelaje să reprezinte nu doar obiecte de inventar gospodăresc, ci un sprijin de nădejde în efectuarea operativă a fertilizării terenurilor.

Silvestri AILENEI
corespondentul „Scînteii"

ARGEȘ: Mii de pomicultori execută lucrările în livezi

Județul Argeș este unul din județele mari producătoare de fructe. Numeroase unități agricole, prin efectuarea cu răspundere a lucrărilor în livezi, obțin recolte mari. Iată numai două exemple edificatoare. Ferma de stat Mihăiești, condusă de inginerul Gheorghe Copăiescu, de pe cele 30 de hectare de plantație intensivă și 16 hectare livadă clasică a obținut, în acest an, o producție de 1 125 tone mere, față de 560 tone cît fusese planificat, adică mai exact cîte 15 600 kg față de 7 700 kg la hectar. Producții asemănătoare — și la ferma pomicolă vecină, din Bălilești, condusă de soții Alexandru și Neta Manole. La baza succeselor celor două unități fruntașe au stat tăierile de rodire de calitate bună, stropirile executate conform buletinelor de avertizare, fertilizarea terenurilor cu gunoi de grajd. Producții mari de fructe au realizat și multe alte unități agricole de stat și cooperatiste. Pe ansamblul județului s-a realizat, în acest an, o cantitate de 170 000 tone fructe.

Pentru ca și în 1984 să se obțină recolte mari de fructe, pomicultorii argeșeni execută în aceste zile lucrările de îngrijire a pomilor. La trustul pomiculturii am fost informați că, în unitățile de stat și cooperatiste, iau parte la lucrările de sezon din pomicultură 2 700 oameni care, în prealabil, au fost instruiți în tehnica pomicolă. „Noi continuăm de zor fertilizarea terenurilor din livezi — ne spune Gheorghe Din, președintele cooperativei agricole din comuna Beleți-Negrești. Zilnic, cu 10 atelaje, transportăm gunoi de oaie la rădăcina pomilor. Am dat îngrășăminte la 3 000 pomi, din 8 000. Se execută și tăierile de iarnă. În mijlocul cooperatorilor se află inginerii Ion Tebeică și Gheorghița Ștefănescu, șefii de formații Gheorghe Popescu și Rică Ștefănescu. Formația de stropitori condusă de Tudor Vulpescu execută tratamentele de iarnă. Pînă acum s-au executat stropiri la 4 000 pomi".

Se muncește intens și în livezile cooperativelor agricole din Bogați, Dobrești, Bălilești, în fermele pomicole de stat din Merișani, Vedea, Lucieni, Cepari. Din situația lucrărilor de sezon rezultă că au fost fertilizate 5 000 hectare cu îngrășăminte naturale, iar primul tratament s-a făcut la două milioane de pomi, din 5,5 milioane, iar tăierile de rodire — la pomii de pe 3 500 hectare.

Se fac și lucrări în vederea extinderii plantațiilor. În 1984 suprafața pomicolă a județului urmează să crească cu 400 hectare de plantații de măr, prun, nuc și cireș. Întreaga suprafață a fost desfundată la 60—70 cm, s-a asigurat și stratificat material săditor. Trustul pomicol și-a prevăzut ca, împreună cu cooperativele agricole din Domnești, Berevoiești, Godeni și Vlădești să transforme într-o livadă roditoare 500 hectare teren degradat, cuprins pe traseul ce leagă orașele Cîmpulung și Curtea de Argeș. În prezent, în această zonă, zeci de utilaje grele nivelează, desfundă și afinează aceste pămînturi cu putere de rodire scăzută.

Gheorghe CIRSTEA
corespondentul „Scînteii"

CLUJ: Repararea tractoarelor la termenele stabilite

În stațiunile pentru mecanizarea agriculturii din județul Cluj au fost reparate aproape 1 000 de tractoare din cele 2 483, aproape în întregime cele 728 grape cu discuri, mai bine de jumătate din cele 569 semănători pentru plante prășitoare, peste 80 la sută din mașinile de erbicidat, aproape 70 la sută din mașinile de împrăștiat îngrășăminte naturale și chimice, 286 din 436 mașini fitosanitare. Lucrările se execută în centre de reparații specializate : cele din Cluj-Napoca și Dej — pentru tractoare de diverse tipuri ; cel din Gherla — pentru reparații capitale ale motoarelor de tractoare ; la Huedin se repară alternatoare și subansamble ale instalațiilor electrice pentru tractoare ; la Cîmpia Turzii — baterii de acumulator. De asemenea, au fost înființate ateliere specializate pentru verificarea pompelor de injecție. Toate formațiile de lucru sînt specializate în executarea anumitor operații și lucrează numai în acord global, ceea ce contribuie mult la scurtarea duratei de efectuare a reparațiilor. Dealtfel, toți muncitorii și specialiștii au fost temeinic instruiți, iar la fiecare S.M.A. au fost pregătiți controlorii de calitate.

În unitățile de reparație a mașinilor și utilajelor agricole din județul Cluj se desfășoară și o vastă acțiune de recondiționare a pieselor de schimb refolosibile. Se apreciază că 50 la sută din piesele de schimb ce vor fi folosite în actuala campanie de reparații vor fi din cele recuperate și recondiționate. Valoarea acestora va fi de 35,8 milioane lei, cu 3,4 milioane mai mult decît în campania trecută. Printre altele sînt în curs sau vor fi recondiționate 210 blocuri motor, 520 chiulase, 800 bucăți pompe hidraulice, 1 500 arbori cotiți, 520 ansambluri formate din cilindru, piston, bolț și trei trepte. Se utilizează metode moderne de recondiționări printre care și cea a metalizării cu pulberi de sîrmă pentru care la S.M.A. Cluj-Napoca există un atelier și oameni specializați. În atelierele stațiunilor se confecționează un mare volum de piese de schimb, între care și brăzdare confectionate din arcuri de locomotivă refolosibili care se obțin la cost mai scăzut și au o rezistență mai mare. Pentru fabricarea de brăzdare din deșeuri de tablă groasă, unitățile de reparații colaborează cu Combinatul de utilaj greu.

După cum ne spunea inginerul Andrei Molnar de la Trustul S.M.A., în prezent se iau măsuri tehnice pentru realizarea a aproape 1 000 agregate complexe care vor executa mai multe lucrări printr-o singură trecere, din care 510 vor fi folosite la pregătirea patului germinativ.

Alexandru MUREȘAN
corespondentul „Scînteii"

În aceste zile – ritmuri de producție la nivelul sarcinilor din anul viitor

Harnicul colectiv muncitoresc al **Combinatului de celuloză și hîrtie din Suceava** a îndeplinit planul la producția-marfă încă de la 14 decembrie. La alți indicatori de bază ai activității productive, prevederile planului anual au fost realizate și mai devreme. Ca urmare a acestor succese, oamenii muncii de la combinatul sucevean vor realiza pînă la sfîrșitul anului o producție-marfă suplimentară în valoare de 63 milioane lei, sarcinile de plan la export fiind depășite cu 18 milioane lei. De asemenea, productivitatea muncii planificată a fost depășită cu 20 000 lei pe om al muncii.

— Rezultatele din acest an, ne spunea tovarășul Eugen Stănescu, directorul comercial al unității, creează premise favorabile unui debut corespunzător și desfășurării unei activități rodnice în 1984. Cu toate că prevederile pentru anul viitor sînt mai mari cu 25 milioane lei la producția-marfă și va trebui să realizăm 5 000 tone hîrtie și 1 000 tone celuloză mai mult decît în 1983, măsurile stabilite de consiliul oamenilor muncii vor permite îndeplinirea ritmică și integrală a planului, inclusiv la productivitatea muncii, care trebuie să ajungă la 487 376 lei pe om al muncii. La această oră, sarcinile de plan sînt defalcate pe trimestre și luni, iar pentru luna ianuarie, și pe zile, acestea fiind bine cunoscute, în fiecare secție și atelier. De asemenea, producția este în întregime nominalizată, sarcinile de plan situîndu-se la nivelul capacităților existente. La celuloză însă, planul este mai mare decît capacitățile de producție de care dispunem cu 6 000 tone. Dar și în acest an am realizat 5 000 tone celuloză mai mult, așa că sarcinile sporite din anul viitor vor putea fi și ele îndeplinite în bune condiții. Mai ales că avem oameni bine pregătiți, cei mai mulți lucrînd aici de 20 de ani. Evident, acordăm în continuare o grijă sporită perfecționării pregătirii profesionale a personalului muncitor, acțiune ce cuprinde întregul colectiv.

O atenție deosebită se acordă la combinatul sucevean, în cadrul acțiunilor privind pregătirea producției anului 1984, creșterii mai accentuate a productivității muncii, întregul spor de producție din anul viitor urmînd să se realizeze tocmai pe seama acestui factor calitativ al activității economice. În acest scop, chiar în luna ianuarie, la secția de mucava din molid va fi pusă în funcțiune o mașină de fabricat hîrtie filtru, de înalt randament, la secția celuloză sînt în curs de finalizare lucrările privind realizarea unei instalații de descărcat și transportat piatra de var din vagoane la cuptorul de var, iar la secția de hîrtie a fost concepută o ingenioasă soluție tehnică care va duce la îmbunătățirea radicală a transportului în cadrul acestui sector de fabricație. Toate măsurile tehnico-organizatorice sînt susținute aici de o intensă activitate privind îmbunătățirea normării muncii.

Cu aceeași consecvență se acționează la combinatul sucevean pentru ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor. Se are în vedere, atît asimilarea unor produse noi, cu performanțe tehnico-economice competitive pe piața mondială, cît și extinderea fabricației sortimentelor care asigură valorificarea superioară a materialelor și materiilor prime și care sînt intens solicitate de partenerii externi. Astfel, la produsul hîrtie pentru ambalaj se vor produce pentru export 2 500 tone hîrtie colorată și 2 000 tone hîrtie cu gramaj redus, iar la produsul hîrtie pentru saci și pungi — 6 000 tone hîrtie extensibilă rigidizată.

Practic, se poate afirma că în această unitate sînt asigurate toate condițiile pentru ca ritmul producției din anul viitor să se situeze din primele zile la nivelul sarcinilor de plan.

Sarcini deosebit de complexe și mobilizatoare revin în anul 1984 și **Combinatului de prelucrare a lemnului din Suceava.** Astfel, în anul viitor productivitatea muncii urmează să crească cu 17,3 la sută, exportul cu 44 la sută, iar cheltuielile totale și cele materiale la 1 000 lei producție-marfă vor fi cu 40 lei și, respectiv, cu 24 lei mai mici decît în 1983. De la tovarășul Viorel Popescu, șeful biroului pregătirea, programarea și urmărirea producției, aflăm că în vederea îndeplinirii exemplare a planului pe anul 1984, încă din semestrul II al acestuia a fost construită o nouă linie pentru fabricarea panelului și a intrat în funcțiune o secție de scaune, care în prima parte a anului viitor va lucra la parametrii proiectați. În prezent este în curs de finalizare o importantă acțiune privind reamplasarea utilajelor la fabrica de mobilă din Suceava, ceea ce va duce la creșterea capacităților de producție, în anul 1984, cu 10 la sută. La Fabrica de mobilă din Cîmpulung Moldovenesc se va organiza un sector de debitare a cherestelei și se va mări capacitatea de uscare a acesteia.

Acțiuni hotărîte se întreprind în această unitate și pentru diversificarea și îmbunătățirea calității produselor, pentru reducerea consumurilor de materii prime și materiale. Ca urmare, prin reproiectarea produselor și generalizarea tehnologiei de debitare a cherestelei cu ferăstraie panglică, consumurile de cherestea de stejar se vor reduce cu 11 la sută; prin introducerea metodei de debitare a furnirelor în dimensiuni fixe, consumurile de furnire estetice se vor diminua cu 9 la sută, iar prin introducerea unor dispozitive de furniruire a canturilor curbe consumul de prenadez se va reduce cu 60 la sută.

— Acționînd în spiritul exigențelor formulate de secretarul general al partidului, în cadrul măsurilor întreprinse pentru pregătirea producției anului viitor, o atenție deosebită acordăm și creșterii mai susținute a productivității muncii — ne spune contabilul-șef al combinatului, Petru Ionel. Astfel, la fabrica de mobilă din Suceava, în luna aceasta am modernizat sectorul finisaj prin introducerea de linii de finisaj continuu. În 1984, tot la fabrica de mobilă din Suceava, vom realiza prin autodotare un ferăstrău circular cu o singură pînză și masă mobilă pentru debitat și vom construi o mașină de copiat de dimensiuni reduse pentru degroșarea elementelor sculptate. De asemenea, mașina de rindeluit și profilat pe 4 fețe, în prezent neutilizabilă, va fi adaptată pentru rindeluirea pe 2 fețe și spintecarea rindurilor de rășinoase în șipci miez panel. Totodată, după introducerea, în ianuarie 1984, a metodei de finisaj final (lăcuire) după montaj, vom aplica și metoda de montare pe bandă a mobilei care se produce la Suceava.

Evident, în timpul documentării noastre în cele două importante unități ale industriei sucevene am notat multe alte măsuri inițiate de colectivele lor de muncă pentru pregătirea temeinică a producției anului viitor. Ceea ce reține în mod deosebit atenția este hotărîrea cu care acționează colectivele de muncă din ambele unități pentru a asigura, încă din acest an, ritmuri de producție la nivelul sarcinilor din anul viitor, consecvența cu care este urmărită soluționarea tuturor problemelor de care depinde creșterea susținută a eficienței economice în anul 1984.

Radu BOGDAN
Sava BEJINARIU

Ancheta „Scînteii" în două întreprinderi sucevene

Lucrări de sezon în livada Stațiunii de cercetări și producție pomicolă Focșani, județul Vrancea
Foto : **E. Dichiseanu**

PROMOVAREA TEHNOLOGIILOR AVANSATE ASIGURĂ PRODUCȚII MARI DE FRUCTE

26 000 kg mere la hectar la Stațiunea de cercetare și producție pomicolă Măgurele – Prahova

Stațiunea de cercetare și producție pomicolă Măgurele, județul Prahova, are terenurile situate pe prima terasă a riului Teleajen. Din cele 1 300 hectare, 1 085 sînt plantații pe rod. Practicînd tehnologii avansate, colectivul nostru reușește să obțină producții mari de fructe, îndeosebi de mere. Bunăoară, de pe cele 60 de hectare plantații intensive s-au realizat, an de an, 30—40 tone fructe la hectar. În 1983, față de un plan de 15 000 tone fructe, s-au realizat 21 755 tone, adică cu o depășire de 45 la sută. Depășirea este și mai mare la mere — 50 la sută, obținîndu-se în plus, față de plan, aproape 7 000 de tone. În acest an, de pe fiecare hectar s-au recoltat 26 000 kg mere, față de 17 426 kg cît era planificat. Și costurile de producție sînt mai reduse față de prevederi. Pentru producția de fructe obținută anul trecut — ceva mai mică decît cea din acest an — stațiunii i s-a acordat ordinul „Meritul agricol" clasa I. Cum am reușit să obținem producții superioare cu costuri reduse ?

Întreaga activitate este condusă pe baza unui program întocmit după datele rezultate din experiențe, fiind aplicate tehnologiile adecvate și cu eficiența cea mai mare. Un loc important ocupă fertilizarea terenurilor. Imediat după recoltare, se aplică gunoi de grajd în cantitate de 30 de tone la hectar o dată la doi ani. Îngrășămintele chimice se dau în raport de rezervele din sol, în medie la fiecare hectar 100 kg fosfor substanță activă, 100 kg potasiu substanță activă la hectar și altele. Administrarea lor se face în funcție de rezultatul cartării agrochimice și de producțiile urmărite. Pentru a se crea un echilibru nutrițional al pomilor se suplimentează fertilizarea cu îngrășăminte foliare, administrate concomitent cu soluțiile de combatere a bolilor și dăunătorilor.

Pentru sporirea producției de fructe și a calității acestora acordăm o mare atenție combaterii bolilor și dăunătorilor. Combaterea rapănului și făinării la măr se face la noi obligatoriu. Fiecare fermă dispune de radiomildiograf, știindu-se astfel precis cînd trebuie aplicate tratamentele. Reușim, de asemenea, să combatem viermele merelor cu ajutorul capcanelor cu feromoni. Această ingenioasă metodă a dus la favorizarea dezvoltării faunei prădătoare, ceea ce a eliminat două tratamente cu insecticide. De remarcat faptul că la stațiunea noastră, pentru a interveni prompt în timpul infecțiilor, bolilor și dăunătorilor, se efectuează patru tratamente cu ajutorul elicopterului. Astfel, timpul afectat stropirilor se reduce foarte mult.

Obținerea de recolte mari și constante este determinată de executarea corectă a tăierilor specifice fiecărui soi. Pentru eliminarea alternanței de rodire s-a trecut, eșalonat pe parcele, la aplicarea tăierilor în verde, care se fac mecanizat. Iată rezultatul aplicării acestei metode. S-au obținut cîte 15 000 kg de cireșe la hectar și 50 000 kg de mere la hectar. Dacă tăierile au ca scop obținerea unui echilibru al ramurilor roditoare, obținerea unor fructe de calitate superioară necesită rărirea manuală. Practicînd această metodă, obținem fructe de calitate extra și I în proporție de 85—90 la sută.

Aplicarea corectă a udărilor este o altă problemă esențială. Noi practicăm numai irigațiile pe brazde, efectuîndu-se trei udări cu o normă de 400 mc pe hectar. Evident, irigarea favorizează și dezvoltarea buruienilor, pe care le combatem cu erbicidări executate mecanizat.

Ne-am ocupat intens și de stabilirea unor metode de adaptare a unor utilaje care să asigure un ritm rapid de recoltare și manipulare a fructelor. Recoltăm fructele și le așezăm direct în conteinere. Procesul de încărcare, transportare și descărcare este complet mecanizat, asigurîndu-se operativitate în punerea la adăpost a fructelor, ceea ce permite buna lor păstrare. Dispunem de depozite cu atmosferă controlată, avînd o capacitate de 5 000 tone.

Iată cîteva din tehnologiile și sistemele noastre de lucru pe care le supunem, în continuare, cercetării și le perfecționăm continuu. Dorim ca și de acum înainte să fim exemplu de urmat pentru celelalte unități de profil. De aceea, în aceste zile, în livezile stațiunii noastre se execută de zor lucrările de întreținere a pomilor și fertilizarea terenurilor.

Ing. Ion NEAGU
directorul Stațiunii de cercetare și producție pomicolă Măgurele-Prahova

PANORAMIC CULTURAL

AZI, JUDEȚUL GIURGIU

Giurgiu — orașul de la Dunăre atît de legat prin întreaga sa istorie de lupta pentru independență și unitate național-statală — este astăzi un oraș modern, în care, pe lîngă dezvoltarea unor mari complexe industriale, se desfășoară o bogată viață cultural-artistică. Întreprinderea constructoare de mașini și utilaj greu, Combinatul chimic, Centrala termică sau fabrica de zahăr „Dunărea" sînt, fără îndoială, cîteva obiective de primă importanță pentru economia națională, locuri fierbinți ale industriei noastre în care-și desfășoară activitatea mii de oameni ai muncii. Nici un alt oraș din țară — aflăm de la secretarul cu propaganda al comitetului județean de partid, tovarășul Stelian Ionescu — nu se dezvoltă în ritmul pe care-l cunoaște azi orașul Giurgiu. Este unul din motivele esențiale pentru care întreaga activitate cultural-educativă desfășurată aici, cu multiplele sale forme și funcții, urmărește să răspundă gusturilor extrem de variate ale unor oameni veniți din cele mai diferite colțuri de țară pentru a contribui la înflorirea orașului.

Menționat pentru prima oară documentar în 1394, Giurgiu a acumulat de-a lungul timpului bogate tradiții pe care le-a pus în valoare o recentă sesiune de comunicări științifice desfășurată sub genericul **„Făurirea statului național român — moment crucial în lupta maselor populare pentru libertate și progres. Unitatea și coeziunea întregului popor în jurul partidului — factor fundamental al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate"**. Personalități de prestigiu ale istoriei și culturii noastre au subliniat cu acest prilej, pe baza unor fapte și documente de arhivă, importanța istorică a luptei pentru unirea politică a românilor desfășurată în orașul de pe malul Dunării. A reieșit cu acel prilej ideea continuității unei activități care a urmărit o armonioasă, coerentă integrare a culturii în viața locuitorilor orașului. O demonstrează, printre altele, faptul că aici și-au desfășurat activitatea profesori care au dat strălucire școlii românești. Și n-ar fi decît să amintim pe Traian Lalescu, George Oprescu, Dan Barbilian, Nicolae Cartojan, să amintim faptul că aici s-au născut și și-au desfășurat o parte din activitate istorici ca George G. Mateescu, scriitori și critici literari ca I. A. Bassarabescu, Tudor Vianu, Ion Vinea, oameni de știință ca Miron Nicolescu, Marin Drăcea, Marin Chirițescu, pictori ca Nicolae Dărăscu, C. Artachino, D. Virbănescu, actori ca George Vraca sau muzicieni ca George Enescu. Sînt personalități care au avut și își păstrează un rol formativ mereu actual. Un rol la care se referea secretarul cu propaganda, amintind variatele forme ale activității cultural-artistice organizate la Giurgiu, activități menite să permanentizeze inițiative cultural-educative de amploare. Printre acestea am putea numi festivaluri de poezie și muzică patriotică, „Luna culturii giurgiuvene", festivalul de creație și interpretare „Pe marginea Dunării", festivalul „Viitor de aur țara noastră are" — de poezie și muzică patriotică, Festivalul județean al călușului, activitatea unor cenacluri. Toate acestea configurează un profil etic și spiritual distinct întregii activități culturale desfășurate la Giurgiu.

Locurile natale — sursă de inspirație a unui mare artist

Muzeul luptei pentru independența poporului român — prestigioasă instituție culturală ce adăpostește documente și obiecte menite să ilustreze lupta desfășurată pe aceste meleaguri din cele mai vechi timpuri — este gazda unei manifestări culturale care se bucură de un deosebit succes ; expoziția pictorului giurgiuvean Nicolae Dărăscu. Deși a părăsit la 19 ani orașul natal pentru a-și continua studiile, Dărăscu a manifestat întreaga viață o predilecție pentru subiecte inspirate de mediul familiar al orașului de la Dunăre, pentru studiul vibrațiilor și al intensității luminii răsfrînte în oglinda apei. Deosebit de unitară — opera sa, aflată la loc de cinste pe simezele marilor noastre muzee, a trecut cu succes proba timpului, a devenit fapt de civilizație românească. Centenarul nașterii sale este omagiat la Giurgiu prin expoziția care, deși restrînsă numeric, cuprinde lucrări dintre cele mai reprezentative pentru diferite perioade ale creației.

Sînt lucrări împrumutate de Galeria națională a Muzeului de artă al Republicii Socialiste România și Muzeul colecțiilor de artă, lucrări care, marcate decisiv de contactul cu impresionismul și post-impresionismul vremii, s-au afirmat prin abordarea plină de expresivitate a subiectelor. Din mirajul colorat, luminos, din scînteietoarele impresii care, pas cu pas, de-a lungul numeroaselor călătorii întreprinse de pictor, i s-au impus ochiului, el a ales, a selecționat aspecte ale peisajului acvatic, peisaje citadine, imagini ale vieții cotidiene, pe care le-a abordat cu o privire în același timp inocentă și profund revelatoare, păstrînd însă tot timpul ceva din rigoarea tradițiilor picturii românești. „Peisaj dobrogean", „Stradă la Balcic", „Piața", „Bărci la Veneția", „În Deltă", „Natură moartă cu ceas", „Bărci la mare", „Corăbii lîngă debarcader" — pentru a aminti doar cîteva titluri — aduc vibrația de sensibilitate a artistului în fața motivelor pe care și le-a propus. De aici decurge unitatea de ton, de factură, de atmosferă a lucrărilor, toate emanînd parcă dintr-un același principiu poetic. Ele delimitează o structură psihologică vădită atît în orientarea tematică, cît și în modalitatea stilistică. Simplitatea unui peisaj sau a unei naturi statice înseamnă, așa după cum demonstrează lucrările expoziției, în primul rînd, vibrație luminoasă, armonie. Expoziția impune totodată privitorilor într-un stand special amenajat, cu ajutorul unor documente și fotografii, nu numai importanța reală a contribuției pictorului în ansamblul artei românești, ci și legăturile sale cu orașul natal.

Afirmări revelatoare în Festivalul național „Cîntarea României"

Noua etapă, de masă, a Festivalului național „Cîntarea României", începută de curînd, antrenează, la Giurgiu, activitatea a 118 formații artistice, care cuprind 1 860 de artiști amatori și șapte cercuri de artă, în cadrul cărora activează 68 membri. „S-ar putea ca în cifre absolute această activitate să nu spună prea mult, precizează tovarășul Ștefan Băjenaru, președintele comitetului județean de cultură și educație socialistă. Raportate însă la condițiile concrete, la cei 386 000 de locuitori ai județului, la faptul că din cele 58 de localități ale județului nostru, 57 sînt rurale și una este urbană, cifrele acestea exprimă existența unui potențial artistic destul de bogat".

Nu doar aceste cifre, ci și rezultatele înregistrate în ediția de abia încheiată, a IV-a, a Festivalului național „Cîntarea României" sînt elocvente : 13 premii I, 7 premii II, 8 premii III și 4 premii IV. Exigența juriilor, autoexigența participanților, dorința lor de autodepășire au fost vizibile în participarea formațiilor giurgiuvene în concurs. Trierea foarte atentă a valorilor cu adevărat reprezentative, cu mult mai numeroase de la ediție la ediție, s-a făcut în favoarea exprimării clare și convingătoare a mesajului artistic, a dorinței artiștilor amatori de a răspunde unor înalte comandamente sociale. Ele demonstrează o dată mai mult extinderea și profunzimea unor fenomene culturale care au loc în centre altădată prea puțin cunoscute, contribuie la conturarea peisajului atît de variat al creației amatoare contemporane. De la ediție la ediție, rezultatele au înregistrat creșteri spectaculoase : de la 10 premii obținute în prima ediție la 19 în ediția a doua, și de la 53 de premii în ediția a III-a la 72 în ediția a IV-a. Sînt cifre care cuprind o activitate complexă, multilaterală. Formații muzicale, soliști vocali și instrumentali, orchestre de muzică ușoară și populară, brigăzi artistice, ansambluri de cîntece și dansuri, recitatori, ansambluri folclorice și de datini, montaje literare, lucrări de artă plastică, artă populară, creații literare și muzicale au realizat un raport firesc între valorile perene ale repertoriului național și inițiative creatoare mereu reînnoite.

„În spiritul sarcinilor trasate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Consfătuirea de lucru pe probleme muncii politico-ideologice și cultural-educative de la Mangalia — ne-a spus președintele comitetului județean de cultură și educație socialistă — am inițiat un complex program de acțiuni, în cadrul cărora educația revoluționar-patriotică a oamenilor muncii se află pe primul plan. Într-adevăr, activitatea artistică nu trebuie concepută ca simplu divertisment, ci ca o componentă esențială a activității educative. Aș aminti dintre preocupările noastre în acest sens organizarea unor concursuri „Cine știe, răspunde", care s-au bucurat de mult succes în rîndurile publicului, galele de film pe teme ale educației în spiritul eticii și echității, dezbaterile pe diferite teme culturale, organizate la casa de cultură. Avem, de asemenea, în pregătire două alte mari acțiuni. Prima dintre acestea, legată de valorificarea educativă a obiceiurilor și datinilor de iarnă, este un festival al călușului, însoțit de o paradă a portului popular, de spectacole, vizite la muzeu, întîlniri cu publicul. Cel de-al doilea este un festival al filmului, diafilmului și diapozitivului cultural-științific. Vom organiza gale ale acestor diafilme și diapozitive, precedate de prezentări și urmate de dialoguri cu publicul în mai multe localități ale județului nostru.

Dialog fertil, stimulator cu oamenii muncii

„Erudiția în sine și numai pentru sine reprezintă o ipostază a pasivității. Forma supremă a realizărilor umane este creația, extinsă la tot ceea ce poate gîndi original cineva, în tot ceea ce este contribuție personală, tot ceea ce consideră efort măsurabil — scria doctorul Ion Munteanu, directorul Spitalului județean Giurgiu și rector al Universității cultural-științifice din localitate. M-am gîndit de multe ori ce definește omul : faptele...". Iar faptele materializate nu doar în lupta cotidiană a acestui eminent doctor cu boala, ci și într-o aprigă bătălie cu asperitățile inculturii i-au atras, pe bună dreptate, unanima apreciere a concetățenilor săi.

L-am întîlnit pe directorul spitalului în cabinetul său, după ce timp de cîteva ore luptase pentru a aduce vieții încă o victorie. Ne-a vorbit cu căldură, cu pasiune, despre activitatea pe care o desfășoară în cadrul Universității cultural-științifice, despre necesitatea de a descoperi mereu ceea ce este temeinic ca afirmare originală, ceea ce este nou ca valență socială, despre necesitatea de a proiecta în orice tip de activitate o nouă dimensiune a progresului uman. În colaborare cu conducerile celor mai importante întreprinderi industriale din județ, cu casa de cultură, colectivul bogat, competent de profesori, ingineri chimiști, biologi, medici, care-și desfășoară activitatea în cadrul Universității cultural-științifice, a susținut pînă acum teme care s-au bucurat de o largă audiență. „Cultură și civilizație", „Civilizația stradală", „Școala părinților" — în cadrul liceelor și școlilor, „Sfatul oamenilor" — organizat sub forma unui cerc bazat pe discuții axate pe probleme medicale, juridice, culturale — sînt doar cîteva dintre acestea. Interesant este și faptul, subliniat de doctorul Munteanu, că prea puține acțiuni se desfășoară la sediul Universității. Cele mai multe au loc la casa de cultură și la sediul diferitelor întreprinderi, în mijlocul oamenilor muncii. Analizate lunar în cadrul consiliului științific rezultatele acestei munci cu atît de complexe aspecte educative sînt continuu perfecționate prin noi propuneri menite să îmbogățească o activitate bazată pe comunicarea fertilă cu largi categorii ale publicului.

Marina PREUTU
Petre CRISTEA

Festivalul național „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

Un lăcaș de înălțătoare educație patriotică

Privită din „Piața Unirii", sau din oricare alt colț al Scheilor, clădirea muzeului „Primei Școli Românești" nu atrage atenția celor neavizați. Este o casă modestă, cu pereți groși, cu iz medieval, ca mai toate casele din jur. În ciuda aparențelor, însă, această clădire simplă adăpostește între pereții ei mărturii emoționante despre evenimente și fapte de seamă din trecutul poporului nostru : aici a funcționat cea mai veche școală românească și tot aici au fost tipărite primele cărți de circulație în grai românesc, care au stat la baza limbii noastre literare. Valoroasele materiale adăpostite aici, ca și în biblioteca și arhiva istorică a muzeului, ne vorbesc la fel de emoționant despre legăturile permanente care au existat între românii din această parte a țării și cei din Muntenia, Moldova și restul Transilvaniei, despre contribuția pe care acest important centru de cultură românească din Scheii Brașovului a adus-o de-a lungul veacurilor la trezirea conștiinței naționale a tuturor românilor, la unificarea limbii lor strămoșești.

Prin importanța urlașă pe care a avut-o în viața poporului nostru și prin valoarea inestimabilă a obiectelor expuse aici, clădirea și muzeul din Scheii Brașovului se ridică la înalta valoare de monument al unității spiritualității și simțirii românești. Nu-i de mirare că toți fiii patriei care-i trec pragul se simt copleșiți de o puternică emoție, de mîndrie patriotică față de trecutul poporului nostru. Pentru că fiecare dintre ei se află față în față cu însăși istoria și cultura poporului român. Acest important așezămînt de cultură s-a dezvoltat și și-a diversificat activitatea în cadrul generos oferit de marele Festival național „Cîntarea României", amplă manifestare ce luminează geniul creator al poporului nostru în cele mai reprezentative forme de expresie, cu mari valențe educative.

Ideea de bază care străbate ca un fir roșu întreaga tematică a muzeului și care se desprinde din bogăția exponatelor este aceea a legăturilor permanente care au existat între românii din Schei și Țara Birsei și cei din restul țării, dintre cărturarii acestui vechi centru de cultură și cei din alte centre situate în Moldova, Muntenia sau restul Ardealului, legături bazate pe aceleași năzuințe de unitate națională.

Vizităm muzeul. Primul popas îl facem în sala „Diaconul Coresi". Alături de tiparnița folosită de Coresi, în vitrine sînt expuse numeroase manuscrise precoresiene aparținînd copiștilor și cărturarilor locali sau alte lucrări care au stat la baza tipăriturilor coresiene. Alături de ele se află, în original, cîteva dintre lucrările lui Coresi, tipărite aici, și care au avut o largă circulație în toate cele trei provincii românești.

— Trebuie reținut un fapt deloc neglijabil, ne-a spus Vasile Oltean, directorul muzeului. Legăturile dintre românii aflați pe teritoriul patriei noastre și cei din Schei au existat dintotdeauna. Cărturarii și cărțile care circulau în Moldova sau Muntenia își făceau simțită prezența și în centrul cultural din Schei și invers, cu mult înainte de sosirea lui Coresi la Brașov și chiar de atestarea documentară de pînă acum a școlii de aici (afirmație confirmată și de un document descoperit recent de cercetătorii muzeului, pe reversul coperții unei cărți vechi, care demonstrează că aici, în Schei, a existat un puternic centru cultural încă de prin secolul al XI-lea, dacă nu cumva mai de mult).

Aceeași idee, a legăturilor dintre brașoveni și românii din celelalte provincii, a unității naționale a tuturor românilor se degajă cu forță și din mărturiile aflate în sala recent organizată, intitulată atît de sugestiv : „Cartea — factor de unitate națională".

— Aici sînt expuse, ne explică directorul muzeului, cărți de o rară valoare pentru poporul nostru, care au circulat în toate zonele locuite de români, care au cristalizat limba română literară. Este vorba, printre altele, de „Cartea românească cu învățătură", ultima dintre lucrările monumentale tipărite de Coresi la Brașov, în limba română, între 1580—1581, alături de „Cartea românească de învățătură", tipărită la Iași de către mitropolitul Varlaam, „Noul testament de la Bălgrad" al mitropolitului Simion Ștefan, monumentala „Biblie de la București", „Îndreptarea legii" tipărită la Tîrgoviște — una dintre primele noastre cărți de legi etc.

Între documentele care atestă strînsele legături dintre românii din Scheii Brașovului cu frații lor de peste munți se înscriu și cele peste 80 de hrisoave și cărți de danii, prin care domnii Moldovei și Munteniei au acordat privilegii, danii, scutiri de biruri sau înlesniri bisericii „Sfîntul Nicolae" din Schei, școlii și românilor din Schei și Țara Birsei.

Sala „Cartea și cărturarii brașoveni" oferă și ea multe mărturii ale bogatei activități desfășurate secole la rînd de acest centru de cultură, evocă figurile unor dascăli și cărturari care au jucat un rol însemnat în istoria culturii și artei noastre naționale, contribuind la menținerea și întărirea românilor din cele trei principate. Ne vom referi doar la cîteva nume : este vorba printre alții de dascălul Costea, socotit de Laiotă cel Bătrîn ca „om al domniei mele" prezent în sală cu monumentalul său Minei (1477), cărturarul Mihai, considerat de N. Iorga ca „sfetnic al tuturor domnilor de peste munți", cel care l-a întîmpinat pe Mihai Viteazul la intrarea în cetatea Brașovului, de la care s-au păstrat 21 de manuscrise, printre care și primul Parimier românesc, popa Vasile, autorul primei cronici din țară cu subiect românesc, sau Radu Tempea II, care continuă cronica cărturarului Vasile, Teodor Corbea, autorul primului dicționar român-latin, ca și alți dascăli, copiști sau traducători ca : Toma, Oprea, Voicu, Ianc, colaboratori ai diaconului Coresi.

Lista acestor patrioți și oameni de seamă continuă cu nu puține nume care s-au afirmat prin contribuția adusă la împlinirea cauzei naționale, într-o perioadă mai apropiată de noi, cum ar fi Ion Barac, primul traducător al lui Shakespeare în limba română, Dimitrie Eustatevici, autorul primei gramatici românești, 1757, Anton Pann, căruia îi este dedicată sala de clasă organizată aici în muzeu, Gh. Ucenescu, presupusul autor al cîntecului „Deșteaptă-te române", Ciprian Porumbescu, autorul primei operete românești, „Crai nou", prezentată în premieră aici în Schei, și a cărei partitură în original este expusă în muzeu.

Nu putem încheia această sumară prezentare a muzeului „Primei Școli Românești" din Scheii Brașovului, așa cum arată el astăzi, după reorganizare și îmbogățire cu noi exponate de valoare, fără a aminti faptul că aici se desfășoară o laborioasă activitate de cercetare, care urmărește să pună în valoare inestimabilul fond de carte, documente și obiecte aflate în arhiva istorică și biblioteca veche a muzeului. Datorită străduinței depuse de colectivul de cercetători ai muzeului, în frunte cu directorul acestuia, Vasile Oltean, au fost obținute deja cîteva rezultate notabile, cum ar fi descoperirea și identificarea unor cărți vechi de mare valoare documentară care au constituit izvoarele scrierilor și traducerilor coresiene. Este vorba de un exemplar din prima lucrare slavonă tipărită în lume, ieșită de sub teascurile Cracoviei în 1491, un evangheliar tipărit la Tîrnovo și copiat aici, de Mihai, Ianc, Oprea și Toma, colaboratori ai lui Coresi, ca și mai multe cărți de mare valoare ale literaturii universale : două exemplare din prima tipăritură rusească a lui Ivan Fiodorov, trei exemplare din primele tipărituri lituaniene. Cercetătorii au mai descifrat circa 40 000 însemnări în slavonă, greacă, latină, aflate pe cărțile vechi și care se referă la o diversitate largă de probleme și evenimente. Această activitate va continua încă mult timp de aici înainte, deoarece, atît arhiva cît și biblioteca muzeului ascund încă — în fondul de carte și documente — neinventariate și neidentificate — multe și surprize. Pe de altă parte, organele tutelare ale muzeului au luat inițiativa lăudabilă de a se întreprinde o largă investigație în toate localitățile județului pentru descoperirea de cărți și documente vechi, care vor fi expediate pe adresa muzeului din Scheii Brașovului, în vederea identificării și redării lor patrimoniului național.

N. MOCANU
corespondentul „Scînteii"

La muzeul „Primei Școli Românești" din Scheii Brașovului

Muzeul „Primei Școli Românești" din Scheii Brașovului

Un înzestrat rapsod popular

Recent, prestigioasa sală a Ateneului Român a găzduit un eveniment cultural deosebit. Organizat de Comitetul de cultură și educație socialistă al municipiului București, prin Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă, concertul omagial : Medalion Constantin Brăiloiu a fost programat la inițiativa binecunoscutului interpret Alexandru Mica, neobosit căutător și valorificator al folclorului nostru poetico-muzical din Cîmpia Munteană. Marele folclorist român Constantin Brăiloiu, de la a cărui naștere se împlinesc 90 de ani, este întemeietorul Arhivei naționale de folclor a României, savantul care a pus bazele științifice cercetării folclorice în țara noastră și pe plan mondial în calitate de fondator și director al Arhivelor internaționale de folclor de la Geneva.

Programul serii a fost selecționat cu o deosebită competență și gust artistic de Alexandru Mica, în deschidere, interpretul prezentînd cinci cîntece populare românești armonizate pentru voce și pian de C. Brăiloiu. Alexandru Mica s-a dovedit și de această dată un cîntăreț cu mari disponibilități. Cîntînd pentru prima dată, în concert, cu acompaniament de pian, solistul și-a condus glasul mai apropape de maniera liedului, fără însă ca melodiile să-și piardă din culoarea și specificul lor folcloric. La pian, Nicolae Licaret a acompaniat cu o mare înțelegere a stilului de

CARNET MUZICAL

susținere a melodiei de factură populară, impus de partitură.

În continuare am ascultat melodii vocale și instrumentale de o rară frumusețe din repertoriul tradițional lăutăresc de țară și țărănesc alese cu grijă de interpret din înregistrările pe cilindrii de ceară ai fonografului Edison sau de pe discurile realizate de Constantin Brăiloiu în primele decenii ale secolului, în zonele Gorj, Dolj, Vîlcea, Muscel, Vlașca și Teleorman. Alexandru Mica a cîntat cu înțelegere stilurile zonale, surprinzînd nuanțele și subtilitățile internaționale și afective cu o deosebită măiestrie, evoluînd distinct de la o zonă folclorică la alta, de la un gen de cîntec la altul. A fost unul din momentele în care interpretul ne-a încîntat prin vocația sa autentică de rapsod popular.

Acompaniat de o formație instrumentală „Dorul", condusă cu pricepere de Cornel Pană, un sensibil interpret al naiului, Alexandru Mica a cîntat și multe piese folclorice în primă audiție din repertoriul său de peste 300 de cîntece înregistrate pe benzi magnetice și discuri.

Seara omagială a fost împlinită și prin prezența actriței Silvia Popovici de la Teatrul Național din București, care a recitat cu o aleasă dăruire poezie populară.

Personalitatea marelui folclorist Constantin Brăiloiu a fost evocată emoționant de unul din cei mai apropiați colaboratori ai săi, Harry Brauner, etnomuzicolog. Programat în ciclul „300 de ani de folclor muzical românesc", concertul omagial „Medalion Constantin Brăiloiu" a fost al VI-lea din seria de zece concerte extraordinare pe care Alexandru Mica le susține la Ateneul Român în actuala stagiune muzicală.

Maria SAVU

*Amplă cercetare a folclorului românesc *)*

NOTE DE LECTURĂ

Prin apariția volumului II al **„Folclorului românesc"**, la Editura **„Minerva"**, **Ovidiu Birlea** încheie cea mai cuprinzătoare descriere a domeniului din cîte s-au elaborat pînă acum la noi. Metodică, vădind o amplă și profundă cunoastere a faptelor, elaborată cu dorința de a circumscrie cît mai convingător realitățile, lucrarea, care profită de mai toate contribuțiile ce i-au precedat, constituie o biruință a autorului și, în multe privințe, una a folcloristicii românești în ansamblu. Ea va rămîne o sursă și un mijloc de informare rapid și exact, un punct de pornire spre noi investigații și concluzii, pe deasupra oricîtor observații s-ar putea să i se facă.

Primul lucru care impresionează este voința de exhaustivitate. În acest scop, el împarte materia după tipare oarecum clasice, în relativ acord cu cercetările de pînă acum și mai ales cu problemele ce și le propune spre rezolvare. Astfel, cartea se deschide cu o substanțială introducere generală, din care deducem, între altele, că Ovidiu Birlea, consecvent cu opiniile din scrierile lui anterioare, subsumează teoretic folclorului tot ce în cultura populară are o intenție și mai ales o evidentă dimensiune artistică. În cazul de față, el are în vedere literatura populară românească, raportînd-o narativ, pe cît i-a permis volumul lucrării, la celelalte domenii, cu deosebire la muzică, dans, port, arhitectură și numai din cînd în cînd la plastica populară. În volumul I, apărut în 1981, el prezenta proza epică, cu marile ei categorii (legenda, basmul, despre animale, snoave și povestirea), folclorul obiceiurilor calendaristice (din care exclude, în mod curios pentru un om cu experiența terenului ca el, teatrul popular cu haiduci sau pe alte motive, chiar dacă unele dintre ele vor fi fost inițial livrești), pentru a încheia cu folclorul obiceiurilor ciclului familial (nașterea, repertoriul nuptial și cel funebru).

Volumul al II-lea înfățișează în continuare celelalte categorii ale folclorului literar : descîntecul, balada, cîntecul propriu-zis, strigătura, proverbul, ghicitoarea, cîntecul de leagăn și folclorul infantil. Sigur, cineva mai puțin dotat cu obstinațiile folcloriștilor s-ar putea întreba de ce nu se vorbește și de o presă lirică, dacă schițăm una epică, ce e acela cîntec propriu-zis (în fond e vorba de lirică „propriu-zisă"), cum arată basmele despre animale (de fapt, basmele alegorice, cu animale), ori ce e acela folclor infantil. Trebuie subliniat însă, numaidecît, că acestea toate nu-l împiedică pe autor să ne dea descrieri convingătoare, amplu integrate comparativ, ale tuturor sectoarelor avute în vedere. Mai ales cînd autorul la distanța necesară față de prejudecăți și de aglomerările fișei bibliografice, rezultă pagini dense, pline de sugestii și dintre cele mai relevante sub aspectul valorii artistice și social-culturale, etnice și etice ale folclorului, ca dimensiune hotărîtoare a harului creator al poporului nostru. Se găsesc multe asemenea pagini în capitolul despre ceremonialul nuptial și în cel despre literatura legată de înmormîntare, în secțiunile despre basm, baladă, ghicitoare și cîntec de leagăn etc.

Cum e firesc, în încercarea de sinteză finală se adună firele esențiale a tot ce autorul a prezentat analitic pe parcursul celor aproape o mie de pagini de carte. Ideea cea mai pregnantă este aceea a marii unități în diversitate a acestei creații, nivelul ei artistic excepțional în unele piese, multiformitatea întruchipărilor și perenitatea unor motive reprezentative, specificul literaturii populare române în context european și uneori mai larg. E în acestea, ca și în alte pagini, un patos afirmativ reținut, o undă de patriotism, care-i fac cinste autorului și se încălzesc încă o dată sufletele, prin exemplificările ce se succed într-o cadență ce nu va trece neobservată.

Cartea se încheie cu un foarte util indice tematic și cu altul, semnificativ, de autori. Parcurgerea atentă a ultimului luminează și cîteva lacune ale metodei și reperelor lui Ovidiu Birlea, parțial știute și din lucrările lui precedente, cu deosebire din **Metoda de cercetare a folclorului** (1969), din **Istoria folcloristicii românești** (1974), ori din **Poetică folclorică** (1979). Astfel, Blaga și Călinescu, bunăoară, autori de cărți privind folclorul, sînt citați abia cîte o dată pe chestiuni minore. De o atenție similară beneficiază Eminescu, Slavici, Cosbuc, Delavrancea, Sadoveanu, Lovinescu, George Breazul, Mircea Eliade, Mihai Pop și alții ale căror contribuții la cunoasterea folclorului nostru sînt esențiale. Aceste sublinieri nu au, se înțelege, în nici un fel menirea de a umbri o lucrare în general valoroasă, demnă, a sta în biblioteca oricui se interesează de domeniul folclorului, ca și celelalte scrieri ale autorului. Un rezumat corespunzător, într-o limbă de mare circulație, ar fi fost de aceea, bine venit. Căci lucrarea de față semnifică un efort considerabil și propune un stoc apreciabil de date, raportări și surse, o antologie subsidiară de texte ce încheagă de la sine o imagine complexă asupra folclorului românesc ce se cuvine propulsată pe spații mai ample.

George MUNTEAN

*) Ovidiu Birlea : **Folclorul românesc** (II), Editura „Minerva", 1983.

cinema

● **Dragostea și revoluția :** PATRIA (11 86 25) — 9; 11,45; 14,30; 17; 19,30. FAVORIT (45 31 70) — 12; 14; 16; 18; 20.
● **Povestea călătoriilor :** SCALA (11 03 72) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 11; 16; 18; 20, FAVORIT — 8.
● **De dragul tău, Anca :** VICTORIA (16 28 79) — 10; 12; 14; 16; 18; 20, FLOREASCA (33 29 71) — 8,30; 10,15; 14; 16; 18; 20, CULTURAL (83 50 13) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Inimă sinceră :** STUDIO (59 53 15) — 10; 12; 14; 16; 18; 19,30.
● **O iebădă iarna : GRIVIȚA** (17 08 58) — 8,45; 12,30; 14,15; 16; 18; 20, COTROCENI (49 48 48) — 15; 17,15; 19,30, MIORIȚA (14 27 14) — 12,15; 14,15; 16,15; 18,15; 20,15.
● **Alarmă în deltă : TIMPURI NOI** (15 61 10) — 9; 11,15; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Trandafirul galben :** CAPITOL (16 29 17) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Serbările galante :** FERENTARI (80 49 85) — 15,30; 17,30; 19,30, FLACĂRA (20 33 40) — 15; 17; 19.
● **Fructe de pădure :** PACEA (60 30 85) — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Lovind o pasăre de pradă : VIITORUL** (11 48 03) — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Păcală : AURORA** (35 04 66) — 9; 12; 16; 19.
● **Căruța cu mere : MUNCA** (21 50 97) — 15; 17,15; 19,30.
● **Misterele Bucureștilor :** ARTA (21 31 86) — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 19,30.
● **Clipa : CENTRAL** (14 12 24) — 9; 12; 16; 19.
● **Vrăjitorul din Oz : SALA MICĂ A PALATULUI** — 16,30; 18,30.
● **Program de desene animate** — 9,30; 13,30; 17,30. **Micul, mare hocheist** — 15,30; 19,30 : **DOINA** (16 35 38).
● **Doamna și cățelul : UNION** (13 49 04) — 9,30; 11,30; 13,30; 17,45; 18; 20.
● **Nu vreau să devin adult : DRUMUL SĂRII** (31 28 13) — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Capturați-i la barieră : GIULEȘTI** (17 55 46) — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Dragostea și regina : POPULAR** (35 15 17) — 15,30; 17,30; 19,30.
● **S-a oprit un tren : TOMIS** (21 49 46) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **O afacere murdară : BUCUREȘTI** (15 61 54) — 9,15; 11,15; 13,15; 15,45; 18; 20, **MELODIA** (12 06 88) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, **MODERN** (23 71 01) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Călărețul cu calul de aur : LUCEAFĂRUL** (15 87 67) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Un american la Paris : BUZEȘTI** (50 43 58) — 14; 16,30; 19.

teatre

● **Teatrul Național** (14 71 71, sala mică) : **Zbor deasupra unui cuib de cuci** — 19,30; (sala Atelier) : **Idolul și Ion Anapoda** — 19.
● **Filarmonica „George Enescu"** (15 68 75, Ateneul Român) : **Concert simfonic. Dirijor : Mircea Basarab. Solist : Ion Voicu** — 19.
● **Opera Română** (13 18 57) : **Rapsodia I, Bolero, Carmen** — 18.
● **Teatrul de operetă** (14 80 11) : **Secretul lui Marco Polo** — 19.
● **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46) : **Ivan Vasilievici** — 19,30; (sala Grădina Icoanei, 12 44 16) : **Liniște, ne privim în ochi** — 19,30.
● **Teatrul Mic** (14 70 81) : **Richard al III-lea** — 17.
● **Teatrul Foarte Mic** (14 09 05) : **Șoareci de apă** — 19,30.
● **Teatrul „Nottara"** (59 31 03, sala Magheru) : **Pensiunea doamnei Olimpia** — 19,30; (sala Studio) : **Trăsura la scară** — 19.
● **Teatrul Giulești** (sala Majestic, 14 72 34) : **Nu ne naștem toți la aceeași vîrstă** — 19; (sala Giulești, 18 04 85) : **Năpasta** — 15; **Milionarul sărac** (premieră) — 19.
● **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (sala Savoy, 15 56 78) : **Revista revistelor** — 19,30; (sala Victoria, 50 58 65) : **Frumosul din pădurea zăpăcită** — 19,30.
● **Ansamblul „Rapsodia română"** (13 13 00) : **La izvor de dor și cîntec** — 18,30.
● **Teatrul „Ion Vasilescu"** (12 27 45) : **Take, Ianke și Cadîr** — 20.
● **Teatrul „Ion Creangă"** (50 26 55) : **Cine se teme de crocodil ?** — 10; **Recreația mare** — 17.
● **Teatrul „Țăndărică"** (15 23 77) : **Tîrgul purpuriu cărula-i plăceau clătitele** — 10; (sala Bateștel) : **Noul nostru vecin** — 10.
● **Circul București** (11 01 20) : **Carnavalul stelelor** — 19,30.

ÎN ÎNTÎMPINAREA ANIVERSĂRII REPUBLICII

Au îndeplinit planul anual

Industria sectorului 2 al Capitalei

Acționînd hotărît pentru realizarea integrală a sarcinilor de plan pe anul 1983, colectivele de muncă din unitățile economice ale sectorului 2 din Capitală și-au îndeplinit înainte de termen prevederile de plan la producția-marfă industrială. Astfel, s-au creat condiții ca pînă la sfîrșitul anului să se realizeze importante cantități de produse necesare economiei naționale și pentru export : produse ale industriei electrotehnice, pompe, baterii de acumulatori, mase plastice, țesături tip lină și altele. Printre unitățile fruntașe care au contribuit în mod deosebit la acest succes dedicat aniversării zilei Republicii se numără întreprinderile de pompe „Aversa", „Electroaparataj", „Mecanică fină", „Postăvăria Română", „Acumulatorul", Întreprinderea de mase plastice. Valoarea producției-marfă industrială suplimentară ce se va obține pînă la finele acestui an reprezintă peste 500 milioane lei. **(Virgil Gheorghiță).**

Combinatul pentru producerea și industrializarea cărnii Timiș

Colectivul de muncitori și specialiști de la Combinatul pentru producerea și industrializarea cărnii de porc Timiș raportează că, urmînd neabătut indicațiile date de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitelor de lucru efectuate în această mare unitate zootehnică, s-a atins, la finele anului, capacitatea stabilită de producere și livrare a 1 milion de porci grași, adică 100 000 tone carne, în condiții de sporită eficiență economică.

În telegrama adresată **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu,** de către colectivul de oameni ai muncii de la această unitate fruntașă se spune, între altele : Ne angajăm să obținem noi și noi succese pe linia îndeplinirii cu maximă eficiență economică a sarcinilor calitativ superioare din planul pe 1984, pe întregul cincinal. Vă rugăm, stimate și iubite tovarășe secretar general, să primiți din partea noastră, acum, în prag de an nou, cele mai sincere și respectuoase mulțumiri pentru tot ceea ce faceți spre binele și propășirea țării, împreună cu urarea de multă sănătate și fericire, viață îndelungată și neostenită putere de muncă, să conduceți cu aceeași înțelepciune și clarviziune destinele partidului, patriei și poporului.

Din toată inima, la mulți ani.

41 de unități economice din județul Hunedoara

Printre cele 41 de unități economice din județul Hunedoara care se înscriu cu importante depășiri de plan pe acest an se numără Centrala minereurilor Deva, întreprinderile miniere din Barza și Hunedoara, Întreprinderea mecanică Orăștie, Întreprinderea de utilaj minier Petroșani, unități ale industriei ușoare din Hunedoara, Vulcan și Petroșani. Cele 41 de unități vor realiza, pînă la sfîrșitul anului, o producție suplimentară în valoare de peste 575 milioane lei. **(Sabin Cerbu,** corespondentul „Scînteii").

Succese ale constructorilor liniei ferate duble Rîmnicu Vîlcea – Sibiu

A fost inaugurat primul tronson al viitoarei linii feroviare duble Rimnicu Vîlcea — Sibiu. Acesta are o lungime de 7 km și unește stațiile C.F.R. Rimnicu Vîlcea și Bujoreni.

Dublarea căii ferate, construită și dată în folosință cu aproape doi ani în urmă în defileul rîului Olt, pentru a asigura legătura între localitățile din Oltenia și Transilvania pe un nou traseu, impus de ocolirea amenajărilor hidroenergetice de la Călimănești și Turnu, va facilita traficul de mărfuri și de călători între sudul și nordul țării, îndeosebi după finalizarea magistralei feroviare Vîlcele — Rimnicu Vîlcea, care va scurta distanța București — Sibiu cu circa 125 km.

Colectivul șantierului din Rîmnicu Vîlcea al Întreprinderii de construcții căi ferate Brașov, care realizează dublarea arterei feroviare menționate, și-a concentrat eforturile în direcția urgentării executării celui de-al doilea tronson, între stațiile C.F.R. Bujoreni și Călimănești, ce urmează a fi dat în exploatare în primul semestru al anului viitor.

(Agerpres)

Manifestări politico-educative

În instituțiile de cultură și de învățămînt ale armatei, în comandamente și unități militare au loc în aceste zile numeroase manifestări consacrate aniversării Republicii. La Biblioteca centrală a Ministerului Apărării Naționale s-a deschis o cuprinzătoare expoziție de carte social-politică și istorică. Sînt reunite operele tovarășului Nicolae Ceaușescu editate în țară și peste hotare, traduse în limbi de circulație internațională, precum și lucrări ce ilustrează rolul determinant al secretarului general al partidului la dezvoltarea creatoare a teoriei și practicii construcției socialiste în țara noastră, la creșterea continuă a prestigiului României în lume. În alte secțiuni sînt cuprinse lucrări care înfățișează dezvoltarea multilaterală a țării în anii socialismului, precum și coordonatele politicii militare a partidului și statului nostru, preocuparea permanentă pentru întărirea capacității de apărare a patriei.

„Sub soarele Republicii" s-a intitulat spectacolul literar-muzical organizat la Casa armatei din Iași, în care au evoluat corul de ofițerifemei, formația de dansuri populare și grupul de recitatori.

Realizările din anii socialismului, îndeosebi în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, precum și contribuția armatei la edificarea unor importante obiective economice au fost relevate în cadrul simpozionului „Patria și armata ei la cea de-a 36-a aniversare a Republicii", organizat în unitatea din care face parte și maiorul Ioan Cercel.

Masa rotundă „România în cel de-al 36-lea an al Republicii", expoziția de carte „Anii Republicii — ani ai afirmării demnității națiunii române în conștiința lumii", vizita la expoziția realizărilor economice din județ sînt cîteva dintre manifestările desfășurate în aceste zile la Casa armatei din Timișoara. La Casa armatei din Cluj-Napoca s-a desfășurat spectacolul de poezie „Republică, măreață vatră".

Cronica zilei

La București a avut loc marți, 27 decembrie, semnarea Protocolului comercial pe anul 1984 dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă, care prevede creșterea și diversificarea schimburilor de mărfuri dintre cele două țări.

(Agerpres)

tv

15.00 Telex
15,05 **Umanism socialist, sănătate, pace.** Secvențe de la Concursul național de Cruce Roșie, desfășurat sub acest generic
15,30 Emisiune în limba maghiară (parțial color). Din cuprins : ● Republică, măreață vatră — montaj literar-artistic ● Urare ● Uvertură la Revelionul 1984 ! Muzică ușoară
16,30 Închiderea programului
20,00 Telejurnal (parțial color) ● Actualitatea în economie
20,20 Arc peste timp. 24 Ianuarie 1859—1984. Ideea de unitate în scrierile și faptele înaintașilor
20,35 Cîntec patriei iubite. Muzică ușoară
20,45 Fotograme din realitate
21,20 Videoteca internațională (color)
21,45 Telejurnal (parțial color)
22,00 Închiderea programului

DE LA C. E. C.

Casa de Economii și Consemnațiuni informează depunătorii că sîmbătă 31 decembrie a.c., orele 12,30, vor avea loc în Capitală, în sala Casei de cultură din str. Zalomit nr. 6, următoarele trageri la sorți :

— tragerea la sorți pentru luna decembrie a.c. a **obligațiunilor C.E.C. cu cîștiguri ;**

— tragerile la sorți pentru trimestrul IV al acestui an ale **libretelor de economii cu dobîndă și cîștiguri** și **libretelor de economii cu cîștiguri.**

Cu prilejul acestor trageri la sorți, Casa de Economii și Consemnațiuni va acorda depunătorilor numeroase cîștiguri în bani și obiecte.

Tragerile la sorți fiind publice, depunătorii interesați sînt invitați să participe la lucrările de efectuare a acestora.

Listele oficiale cu rezultatele tragerilor la sorți menționate vor fi publicate în presa centrală.

De asemenea, listele oficiale pot fi consultate de către depunători la oricare unitate C.E.C. din țară.

Carnet COTIDIAN

relatări ale reporterilor și corespondenților „Scînteii"

■ La Întreprinderea de utilaj petrolier **Tîrgoviște** a fost realizată o nouă instalație pentru forarea sondelor de țiței și gaze dotată cu echipamente de comandă și distribuție electrice. Fiind construită din componente mari, noua instalație se montează într-un timp foarte scurt.

■ În portul **Tulcea,** care este format, de fapt, din 7 porturi (industrial, cel al Întreprinderii de pescuit oceanic, comercial, de pasageri, de agrement și turism, portul pescăresc și cel al Întreprinderii de transporturi navale pentru Delta Dunării) au acostat în acest an peste 20 000 de nave. Este cea mai mare cifră din întreaga istorie a portului Tulcea.

■ În acest an, pentru oamenii muncii din orașele județului **Cluj** au fost construite și date în folosință aproape 5 000 de apartamente, depășindu-se prevederile de plan. În 1984 vor fi construite alte 5 300 de apartamente, o bună parte din acestea aflîndu-se de pe acum în diferite stadii de execuție.

■ Prin aplicarea inițiativelor muncitorești „Să economisim mai mult metal" și „Să lucrăm o zi din lună cu energie economisită", colectivul de muncă al Întreprinderii de rulmenți din municipiul **Bîrlad** a economisit pînă în prezent peste 2 100 tone de oțel și 250 MWh energie electrică.

■ Colectivul de muncă de la Întreprinderea de utilaj greu „Progresul" din **Brăila** a încheiat lucrările la trei noi tipuri de utilaje necesare înfăptuirii programului de îmbunătățiri funciare : o mașină de săpat șanțuri, o draglină și un excavator S-1 811 cu performanțe și fiabilitate superioare celor precedente.

■ Uniunea județeană a cooperativelor meșteșugărești **Neamț** a organizat în orașe și în unele comune expoziții-tîrguri, în care sînt prezentate produsele realizate în acest an, precum și modelele celor prevăzute în anul viitor.

■ Găsind cele mai eficiente soluții tehnice de creștere substanțială a productivității muncii, prin asamblarea la sol a trei segmente, fiecare în lungime de 15 metri și a greutate de 30 tone, muncitorii lotului 71 al Combinatului siderurgic din **Călărași** au montat cu două săptămîni mai devreme galeria de alimentare a furnalului numărul 1.

■ Anul acesta, la Întreprinderea de textile din **Pitești** au fost create peste 60 articole noi în circa 650 desene și poziții coloristice. La realizarea lor s-au folosit materii prime și coloranți din țară, ceea ce a contribuit la reducerea unor importuri.

■ La Întreprinderea de utilaje grele pentru construcții **Galați,** valoarea activității de recondiționare și realizare cu forțe proprii a pieselor și subansamblelor de schimb a atins în acest an cifra de 38 milioane lei. Au fost confecționate piese pentru utilaje de construcții, autovehicule rutiere, mijloace de ridicat și transportat.

■ Constructorii de locuințe din municipiul **Slatina** vor preda în aceste zile la cheie 100 de noi apartamente peste sarcinile de plan. Succes obținut pe seama organizării mai bune a lucrului pe șantiere, aprovizionării ritmice cu materiale de construcții, aplicării unor tehnologii moderne, de mare productivitate.

Luminosul timp al patriei

(Urmare din pag. I)

locurile brăzdate odinioară de „drumul robilor". Doljul acestui sfîrșit de secol și de mileniu, Doljul care duce de secole o glorioasă istorie, își scrie azi cele mai eroice și durabile pagini.

Să-i urăm „drum bun" pe magistralele însorite ale acestui timp !

...Cseh Magda este muncitoare la Întreprinderea de aparataj și motoare electrice din municipiul Sfîntu Gheorghe, iar Elena Cioroi este operator chimist la Întreprinderea de prelucrare a maselor plastice din același municipiu. Mircea Florescu este director, Albert Almos este inginer la Întreprinderea de agregate și subansamble auto din municipiul Sf. Gheorghe, iar Pall Arpad este maistru la aceeași întreprindere. Dacsko Iosif este maistru la Întreprinderea mecanică din Tîrgu Secuiesc, iar Violeta Molnar este mecanic la Întreprinderea minieră Cîpeni.

Poate că, în sine, aceste nume nu spun nimic. Privite ca destine, ele adună, alături de alte zeci de mii de nume, profesii și locuri de muncă într-o impresionantă biografie colectivă a oamenilor de pe plaiurile Covasnei. O biografie nouă, seducătoare, o biografie care, în marea majoritate a cazurilor, începe cel mai devreme cu anul 1968. La Sfîntu Gheorghe și la Tg. Secuiesc, la Covasna și Întorsura Buzăului, la Baraolt și Cîpeni, la Bretcu și Ozun și în mai toate localitățile plaiurilor covăsnene, totul, sau aproape totul s-a schimbat din temelii. Și înfățișarea localităților, dar mai ales viața oamenilor.

Din nou apelăm la cifre : numai în ultimii 15 ani s-au investit aici 13 miliarde lei. Anul și miliardul ! — într-un județ în care nici în două decenii nu s-au adunat atîtea investiții ; aceeași zodie cronologică indică înființarea a 40 de mii de noi locuri de muncă ; și tot numai în ultimii 15 ani — pentru comparații cu anii mai dinainte ar trebui să apelăm la cifre astronomice — producția industrială a județului a crescut de opt ori, iar producția industriei prelucrării metalelor de 186 de ori (!), a confecțiilor de 32 de ori (!).

Ce am mai putea spune în fața acestei evidențe atît de... evidente? Nimic, în afară de gîndul sincer al admirației față de hărnicia oamenilor de aici, beneficiari ai unei politici înțelepte a partidului comuniștilor de dezvoltare, de ridicare pe culmile civilizației socialiste a tuturor județelor patriei. Și la fel ca Sălajul, Bistrița-Năsăud, Vaslui, Olt, Botoșani, Harghita și altele, Covasna oferă un exemplu ce nu ar mai trebui comentat.

S-a scris și s-a aruncat mult venin pe undele unor posturi de radio străine, că industrializarea României ar fi o mare eroare, că pe această cale, chipurile, s-ar ajunge la o dezmoștenire culturală a naționalităților conlocuitoare. Vai, cîtă grijă ! După asemenea opinii ce frizează ridicolul ar fi fost mai bine ca populația unor străvechi meleaguri românești să-și fi consumat geniul creator, să-și fi trecut zilele și existența într-o „dulce stare de înapoiere". Așa cum au trăit nu de-cenii, ci veacuri în șir. Oare unde în altă parte, dacă nu în orașul său natal, în comuna în care s-au născut, pe plaiurile județului natal, pot oamenii să-și etaleze mai firesc, mai deplin și hărnicia, și harul artistic, și tradițiile spirituale ? Simple născociri bolnăvicioase, teoriile la care ne-am referit pălesc la cea mai mică paralelă între Covasna de azi și Covasna de ieri.

Și nu din spirit de replică, ci dintr-un elementar respect față de realitate, iată cîteva secvențe din Covasna legănată într-un întîrziat pînă peste măsură trai rudimentar. Cîteva mori și fabricuțe de spirt, ateliere de dărăcit lînă, un atelier de postav, cîteva fabricuțe de cherestea, un atelier de prelucrat piatră, o manufactură de tutun — iată zestrea materială pe care o stăpîneau înainte fiii Covasnei. Iar cînd spunem „fabricuțe", nu o facem de dragul diminutivelor, ci pentru a fi cît mai aproape de realitate. Două „fabrici" de materiale de construcție aveau, la un loc, nici mai mult, nici mai puțin de 17 angajați, iar 23 de „fabrici" din industria alimentară — 65 de angajați. Pe ansamblul județului, „generoasa" industrie oferea 3 600 de locuri de muncă. Să comparăm numai această cifră cu cei 70 000 de angajați de azi și credem că nu mai trebuie alte argumente pentru a înfățișa împlinirile industrializării pe plaiurile Covasnei.

Cu frumosul chip al României însorite ne-am avîntat, de o bună bucată de vreme, într-un nou deceniu. Este penultimul deceniu al acestui secol și al acestui mileniu. E un prag al maturității pe care pășim, fără să mai simțim nevoia de a ne raporta succesele la trecut, la anii 1948 sau '50, anii de început ai Republicii. Forța și îndrăzneala noastră creatoare nu mai au nevoie de astfel de comparații odihnitoare, ci de o confruntare directă cu prezentul și viitorul, pornind de la rigorile revoluției tehnico-științifice ce se desfășoară azi în lume, de la posibilitățile și necesitățile economiei naționale, de la tendințele din țările puternic evoluate din punct de vedere economic. **„Dorim să facem eforturi mai mari pentru dezvoltarea industriei, a întregii economii a patriei noastre, dorim să lichidăm mai iute rămînerea în urmă pe care am moștenit-o și să apropiem într-un timp mai scurt țara noastră de țările dezvoltate"** — iată mobilizatorul obiectiv strategic formulat de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Iar pînă în 1985 primul pas în acest impresionant marș spre progres va fi deja împlinit : România va atinge nivelul țărilor cu dezvoltare medie.

Ne comparăm cu viitorul, cu țările dezvoltate economic, pe care vrem să le ajungem din urmă. Și avem tot dreptul să fim optimiști. Putem spune că o importantă etapă în acest drum lung am parcurs-o cu demnitate, cu propriile puteri în luminoșii ani ai Republicii. În ultimii treizeci de ani, decalajul față de țările dezvoltate la venitul național pe locuitor a fost redus de la 15—20 de ori la numai 4—5 ori în prezent. Iar în privința producției pe locuitor, la o serie de produse țara noastră a ajuns din urmă sau chiar a depășit o seamă de țări cu veche tradiție industrială.

Bună dimineața, Românie Muncitoare, îți spun fiii tăi cu tonifianta satisfacție a datoriei împlinite, încrezători în viitor. Bună dimineața, Românie Viitoare, în drumul tinereții tale fără bătrînețe !

vremea

Timpul probabil pentru intervalul 28 decembrie, ora 20 — 31 decembrie, ora 20. În țară : Vremea va fi schimbătoare, cu cerul temporar noros. Vor cădea precipitații locale sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare în nordul, centrul și estul țării. În rest, precipitații izolate, mai ales sub formă de ploaie. Vîntul va sufla moderat, cu intensificări în zonele de munte și estul țării. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 8 și plus 2 grade, iar cele maxime între minus 3 și plus 7 grade, local mai ridicate. Ceață dimineața și seara. La munte va ninge viscolit.

Tragerea extraordinară Loto a Revelionului

Agențiile Loto-Pronosport, împodobite sărbătorește, continuă în aceste zile vînzarea biletelor pentru apropiata tragere extraordinară Loto a Revelionului, care va avea loc chiar în prima zi a noului an 1984. Se reamintește că, în cadrul a 12 extrageri cu un total de 120 de numere, participanților li se oferă șanse sporite de cîștiguri în autoturisme „Dacia 1300", importante sume de bani variabile și fixe și excursii în R. P. Ungară sau R. D. Germană. Participarea se face pe variante simple, variante combinate și combinații „cap de pod" achitate sută la sută sau în cotă de 25 la sută. Biletele de 25 lei varianta au drept de cîștiguri la toate extragerile.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

„Considerăm succesele fotbalistice din 1983 doar etape în drumul lung al unor performanțe constant superioare"

Mircea Lucescu este atît de cunoscut în cercurile largi ale iubitorilor de fotbal încît nu mai este nevoie decît să reamintim că a jucat 370 de partide în divizia „A" și 72 sub tricoul tricolor ; din 1980 răspunde — ajutat de fostul său coleg de la Sportul studențesc, Mircea Rădulescu — de pregătirea echipei naționale, echipă calificată pentru prima dată în istoria fotbalului nostru la un turneu final al celor mai bune opt reprezentative din Europa.

— Mircea Lucescu, să spunem mai întîi cititorilor că, de fapt, această convorbire a noastră nu va putea fi reflectată în ziar decît pe scurt, numai în părțile ei esențiale. Discuția, cum e firesc, nu poate porni decît de la rezultate. Anul 1983 — un an, în sfîrșit, fast pentru fotbalul nostru — a consemnat cîteva succese reconfortante și dătătoare de speranțe atît la nivelul echipei naționale, cît și al cluburilor Universitatea Craiova și Dinamo București. Nu le mai repetăm, le-am remarcat la timpul potrivit. Adresăm încă o dată tuturor artizanilor acestor succese călduroase felicitări și le dorim succes în continuare.

— În numele jucătorilor care au repurtat succesele anului 1983 mulțumesc îndatoritor pentru aceste felicitări. Mă simt dator să subliniez, și cu acest prilej, că nici una dintre aceste reușite nu ar fi fost posibilă fără ajutorul deosebit primit din partea conducerii partidului și statului, fără condițiile excelente de pregătire și concurs asigurate echipelor chemate să reprezinte fotbalul nostru, fără sprijinul atîtor și atîtor oameni din fotbal, din sport în general și, nu în ultimul rînd, din presă.

— Sincer vorbind, Mircea Lucescu, dumneata prevedeai asemenea realizări cînd preluai echipa națională și directoratul tehnic, după înfrîngerea de la București în fața Elveției ?

— În momentul cînd se pierdusе calificarea pentru campionatul mondial a apărut în lumea fotbalului nostru — ca reacție inversă — un entuziasm de lucru care m-a molipsit și pe mine. Văzînd că mi se acordă încredere, am început să sper, și să promit public, că vom putea alcătui o selecționată care să concureze cu șanse reale la calificarea pentru... Mondialele din 1986. Dar să ne calificăm la turneul european 1984 din Franța n-am promis niciodată. Făceam tot ce depindea de noi, ne pregăteam cum puteam mai bine, ne băteam cît puteam mai crîncen în preliminarii, dar nici o clipă n-am fost siguri că vom cîștiga grupa.

— În ce a constat, și cum s-a transpus în acțiuni benefice, entuziasmul de care vorbeai ?

— Mai întîi, prin condițiile de lucru de care aminteam. Apoi, fiind clar că s-a trecut la o nouă etapă, au fost întreprinse niște măsuri desebite, s-au înlăturat unele nereguli din campionat, s-a dat posibilitate și altor jucători să apară în prim plan. Pe acest fond de emulație s-au afirmat și unele cluburi : la început a fost Craiova, și cred că va fi în continuare ; acum e Dinamo, și sîntem convinși că Dinamo va face totul pentru a merge și mai departe în „Cupa campionilor", avînd condiții, jucători, antrenori și o conducere de club care să o propulseze cît mai sus. Noi considerăm aceste calificări, ale echipelor de club și ale naționalei, numai etape în drumul lung pentru obținerea unor performanțe constant superioare în arena internațională.

— N-au fost puține situațiile, în

Convorbire cu Mircea LUCESCU

răstimpul de cînd te ocupi de națională, în care ți s-au făcut reproșuri cu privire la selecția unor jucători ce nu se bucurau de popularitate. Aceasta, în timp ce alți jucători erau recomandați și solicitați fără succes.

— Potrivit strategiei alese, cel puțin zece criterii principale au stat la baza selecției : educația sportivă și civică a fotbalistului ; responsabilitatea sa față de pregătirea fotbalistică și față de îndatoririle sociale ; autodisciplina liber consimțită, dar totală ; valoarea fotbalistică probată ; stadiul de instruire ; concepția de joc în care s-a format și pe care o urmează ; rezultatele fotbalistice ale respectivului jucător ; posibilitatea de adaptare la ideile tactice ale naționalei, inteligența jucătorului ; existența unei experiențe internaționale sau, dacă nu, existența unei valori tinere susceptibilă de afirmare prin însușirea experienței internaționale ; și, nu în ultimul rînd, caracterul jucătorului — înțelegînd prin aceasta un cumul de calități : cinstea, colegialitatea, spiritul de sacrificiu, dîrzenia, patriotismul. Fără să abdic de la criteriile mele de selecție, am avut grijă să păstrez echilibrul între valoarea fotbalistică și forma sportivă, între cei vîrstnici și cei tineri. Am fixat osatura echipei — cu Ștefănescu în spate (care dă siguranță ca nimeni altul), iar la mijloc cu Bölöni (readus la lot pentru inteligența sa tactică și pentru vigoarea sa mereu tinerească), alături de care am mai păstrat ființa jucători de la vechea echipă, toți craioveni : Balaci (căruia i-am încredințat chiar frînele jocului), Țîcleanu (pentru devotament și trava-liu), Cămătaru (convins cu greu să se impace cu publicul bucureștean și cu o parte a presei). Între ei, am așezat o serie de tineri talentați și entuziaști, dornici de afirmare și gata să se supună unor privațiuni grele pentru cîțiva ani de zile.

— Cei mai mulți de la Hunedoara.

— Era firesc să mă bizui pe nucleul de la Hunedoara fiindcă pe ei îi cunoșteam foarte bine, iar ei știau la fel de bine stilul meu de lucru, concepția mea de joc și se puteau adapta mai ușor, ba chiar puteau influența în acest sens și pe alții din lot. Și-apoi, să nu uităm că Rednic, Andone, Gabor se numărau și printre evidențiații echipei medaliate cu bronz la Mondialele pentru juniori din Australia. Din lotul inițial (de 45 de jucători supuși unui riguros control medical și unui aspru program de pregătire), unii au rămas pe drum (Stănescu — din pricina pregătirii ; Bogdan — din cauza randamentului ; Balint și Cîrțu — din prea multe fluctuații ; Munteanu II din cauza eticii etc.), alții au rămas în lot și acum se mîndresc pe bună dreptate cu calificarea pentru Paris. Sigur, porțile n-au fost închise : Multescu, de pildă, a insistat să vină la lotul național, a fost folosit la echipa olimpică (chiar căpitan), apoi a fost folosit și la lotul mare. În orice moment însă știm exact pe cine ne bazăm. Totdeauna voi fi primul adversar al ideii că pentru un meci sau altul ar putea fi chemați la lotul național jucători numai fiindcă au evoluat foarte bine cu două zile înainte în campionatul intern.

— Ați urmărit și urmăriți o concentrare a tricolorilor la cîteva cluburi puternice ?

— Inițial, era firesc și inevitabil să mă axez pe un club, maximum două ; au fost Universitatea Craiova și Corvinul Hunedoara. Mai tîrziu, a fost Dinamo, care pînă la un moment dat nu reușea să afirme valori individuale pentru competiții internaționale. Treptat, mi-am dat seama că o echipă națională nu poate fi puternică fără mai multe cluburi puternice. De aceea, acum gîndim foarte serios și sprijinirea echipei Steaua, pentru lansarea și afirmarea ei pe plan internațional ; am și acționat în acest sens împreună cu comandantul clubului, colonelul Cornel Otelea, pentru a asigura un program corespunzător acestei tinere formații — talentate, dar cu cea mai săracă fișă internațională.

(Continuarea convorbirii — într-un număr viitor al ziarului)

Convorbire realizată de **Gheorghe MITROI**

Fotbal
„BALONUL DE AUR" — PENTRU PLATINI

PARIS 27 (Agerpres). — Tradiționalul trofeu „Balonul de aur", atribuit de revista „France Football" celui mai bun fotbalist european al anului, a fost decernat francezului Michel Platini, cu un total de 110 puncte. Pe locurile următoare au fost clasați Kenny Dalglish (Scoția)— 26 puncte, Alan Simonsen (Danemarca) — 25 puncte, Gordon Strachan (Scoția) — 24 puncte și Felix Magath (R.F. Germania) — 20 puncte.

Laureatul ediției trecute, italianul Paolo Rossi, nu figurează printre primii zece clasați.

La ancheta revistei „France Football" au participat ziariști sportivi din 26 de țări.

★

Echipa de fotbal a Spaniei va disputa cinci meciuri de pregătire în vederea turneului final al campionatului european din Franța, a anunțat antrenorul Miguel Munoz. Datele de desfășurare a partidelor sînt 18 ianuarie (cu Ungaria, la Madrid), 29 februarie (cu Austria sau Elveția), 27 mai (adversarul n-a fost încă stabilit), 31 mai (cu Ungaria, în deplasare), și 6 iunie, cu o echipă ce urmează a fi comunicată. Pentru a permite pregătirea reprezentativei, campionatul se va încheia la 29 aprilie, componenții lotului fiind convocați pentru ziua de 7 mai. Plecarea în Franța este prevăzută la 10 iunie.

Tenis — „Cupa Davis"
AUSTRALIA — SUEDIA 2—1

MELBOURNE 27 (Agerpres). — Meciul dintre echipele Australiei și Suediei, contînd ca finală a competiției internaționale de tenis „Cupa Davis", a continuat la Melbourne cu partida de dublu, în care cuplul australian Paul McNamee — Mark Edmondson a întrecut cu 6—4, 6—4, 6—2 perechea suedeză Anders Jarryd — Hans Simonsson.

După două zile de întreceri, scorul este favorabil cu 2—1 echipei Australiei.

Astăzi se desfășoară ultimele două partide de simplu : Pat Cash — Joakim Nystroem și John Fitzgerald — Mats Wilander.

Patinaj viteză
DOUĂ NOI RECORDURI MONDIALE

La Alma Ata, în cadrul unui concurs de verificare a sportivilor sovietici desfășurat pe patinoarul „Medeo", situat la altitudine, au fost stabilite două noi recorduri mondiale la patinaj viteză. În proba masculină de 1 500 m. Andrei Bobrov a fost cronometrat cu timpul de 1' 53" 22/100, alți trei patinatori obținînd performanțe mai bune decît vechiul record mondial (1' 54" 26/100 — Igor Jelezovski, în martie 1983). De asemenea, cu un nou record al lumii s-a încheiat și proba masculină de 5 000 m, cîștigată de Konstantin Korotkov — 6' 52" 57/100.

DE PRETUTINDENI

● **PREMIERĂ TEHNICĂ ÎN INDUSTRIA EXTRACȚIEI PETROLULUI.** Compania franceză „Elf-Aquitaine" a anunțat că a pus la punct un procedeu tehnic care constă în săparea puțurilor de extracție a petrolului pe orizontală, ceea ce va permite exploatarea unor zăcăminte de țiței care nu pot fi puse în valoare prin procedeele tradiționale. Procedeul constă în înclinarea treptată a axei puțurilor de extracție pînă ajung la orizontală, ceea ce îngăduie extragerea petrolului din pînze subțiri de numai cîțiva metri. Procedeul clasic prevede, în astfel de cazuri, săparea mai multor puțuri la anumite distanțe. Puțurile orizontale pot înainta cîteva sute de metri. Noul procedeu va oferi posibilitatea recuperării unor zăcăminte dispuse pe verticală, care pot fi descoperite prin procedeele clasice doar întîmplător. Singurul inconvenient este, în stadiul actual, costul ridicat al unei instalații pentru exploatări pe orizontală, necesitînd investiții de trei ori mai mari decît în cazul sondelor tradiționale.

● **PROIECTE SPAȚIALE.** Guvernul britanic a anunțat că va lansa, cu ajutorul navetei spațiale americane, doi sateliți de comunicații, de tip „Skynet IV", la sfîrșitul anului 1985 și în 1986. În costul perceput de N.A.S.A. pentru cele două lansări — 60 milioane lire sterline — ar urma să intre și cel legat de prezența la bordul navetei a unui pasager-tehnician britanic, care ar deveni astfel primul din țara sa care zboară în Cosmos.

● **O BOGĂȚIE A DEȘERTULUI.** Din nisipul aflat în peninsula Sinai se poate extrage cristal de înaltă calitate, au arătat cercetările efectuate recent în Egipt. Punerea în valoare a acestei bogății va permite realizarea unor economii importante la importul cristalurilor. Materia primă existentă — au apreciat specialiștii — este suficientă pentru a asigura nevoile interne ale Egiptului.

● **BICICLETA LUI LEONARDO DA VINCI.** Proiectul primei biciclete s-a născut nu în secolul trecut, cum se considera pînă acum, ci în anul 1495, iar autorul lui a fost Leonardo da Vinci. Recent a fost descoperit un desen al genialului artist și om de știință al Renașterii în care este prezentat, în toate amănuntele, un mijloc de deplasare cu două roți pus în mișcare cu ajutorul unor pedale. Leonardo a prevăzut chiar și transmisia cu lanț aplicată la bicicleta abia în anul 1884.

● **TRANSPORTURI AUTOMATIZATE.** O linie complet automatizată de transport în comun, amplasată pe o estacadă, funcționează în orașul Lille din Franța, pe o distanță de 13,3 km. Trenurile, compuse din cîte două vagoane, pot transporta 100—150 de pasageri. Roțile vagoanelor sînt prevăzute cu cauciucuri pline, fără camere. Funcționarea instalațiilor automate de dirijare a circulației trenurilor este urmărită de la un punct central de dispecerat. În orele de vîrf trenurile se succedă la un interval de un minut. Datorită lipsei mecanicilor, exploatarea liniei revine cu 60—70 la sută mai ieftin față de varianta neautomatizată. Dacă această primă linie, de probă, se va justifica, autoritățile orașului vor extinde „metroul suspendat" pînă la 70 de km.

● **METODĂ NOUĂ DE SINTETIZARE A SILICONULUI.** Un grup de cercetători japonezi de la Universitatea Shinshu, din Nagano, a reușit să pună la punct o nouă metodă de sintetizare a siliconului de înaltă puritate folosit pentru producerea ceramicii fine care este larg utilizată, în special, în electronică, optică și o serie de tehnologii noi, informează agenția Kyodo. Conducătorul grupului, prof. universitar Morinobu Endo, a precizat că siliconul obținut prin noua metodă este de 100 de ori mai pur decît cel realizat în prezent prin tehnologiile clasice.

● **REVENDICARE ÎN PARLAMENTUL INDIAN.** În parlamentul indian, un grup de deputați au cerut guvernului să se adreseze Marii Britanii pentru a returna valorile culturale indiene aflate în muzeele britanice din perioada dominației coloniale. Printre aceste valori se află și celebrul diamant Koh-i-Noor, proprietate legală a poporului indian și parte a patrimoniului național. Refuzul Angliei de a returna aceste valori, a declarat deputatul K. C. Khalder, este o încercare de a permanentiza urmările perioadei coloniale.

● **UN NOU APARAT PENTRU INVESTIGAREA ORGANELOR INTERNE ALE OMULUI** a fost creat în Marea Britanie. El se numește introscop magnetic și se bazează pe fenomenul rezonanței magnetice nucleare. Cu ajutorul lui se poate obține imaginea oricărui organ intern, oferindu-se astfel medicilor informații imposibil de obținut cu ajutorul instalațiilor roentgen actuale. Introscopul pune în evidență detalii invizibile pînă acum, și poate chiar să precizeze dacă o tumoare este malignă sau benignă.

Noi acțiuni și luări de poziție pentru stăvilirea cursei înarmărilor

OLANDA : Mii de participanți la demonstrațiile pentru pace și dezarmare

HAGA 27 (Agerpres). — Aproximativ 10 000 de persoane au manifestat împotriva unei eventuale instalări de arme nucleare la baza militară a N.A.T.O. din apropiere de Havelterberg, în nord-estul Olandei, pentru eliberarea continentului de armele nucleare, pentru pace și dezarmare.

Participanții la acțiune s-au reunit la Steenwijk, la apelul unei organizații de luptă pentru pace, străbătînd apoi distanța de aproximativ 5 km, care separă această localitate de baza de la Havelterberg. La mitingul desfășurat în apropierea bazei, vorbitorii au evidențiat pericolele care planează asupra Europei, în cazul instalării de noi arme nucleare pe continent, precum și necesitatea de a se trece la măsuri efective de dezarmare. Ei și-au exprimat speranța că în anul 1984, cînd Olanda urmează să ia o decizie privind amplasarea de rachete nucleare „Cruise" pe teritoriul său, această decizie va fi negativă, așa cum o cer poporul olandez și interesele păcii.

Sub lozinca „Opriți instalarea noilor rachete !", la Copenhaga s-a desfășurat o impunătoare manifestație pentru dezarmare și pace, la care au participat mii de oameni, de toate virstele și profesiile

Efectele negative ale creșterii cheltuielilor militare

TOKIO 27 (Agerpres). — Creșterea exacerbată a cheltuielilor militare constituie principala cauză a recesiunii economice din țările occidentale, recesiune cu serioase repercusiuni asupra situației statelor în curs de dezvoltare, relevă ziarul nipon „Mainichi", analizînd evoluția economiei mondiale în anul ce se apropie de sfîrșit. Ziarul subliniază, în același timp, că uriașele cheltuieli destinate înarmărilor reduc considerabil sumele destinate programelor sociale.

În S.U.A., ca și în alte țări ale lumii, se intensifică acțiunile de protest împotriva cursei înarmărilor nucleare. Astfel, autoritățile municipale din 25 de orașe au adoptat hotărîri privind proclamarea localităților respective ca zone libere de arme nucleare. De asemenea, continuă demonstrațiile pentru dezarmare și pace. La New York, participanții la o asemenea manifestație au format un lanț viu pe podul George Washington, peste fluviul Hudson.

În fotografie : aspect de la o demonstrație pentru pace desfășurată la New York.

Regimul sud-african continuă acțiunile agresive împotriva Angolei

● Forțele invadatoare au atacat mai multe localități din sudul țării ● Declarații de condamnare a agresiunii

LUANDA 27 (Agerpres). — Ignorînd protestele legitime ale opiniei publice internaționale, care a condamnat cu fermitate acțiunile agresive ale regimului rasist de la Pretoria, trupele sud-africane au întreprins noi atacuri împotriva Republicii Populare Angola. După cum s-a anunțat oficial la Luanda, forțele sud-africane au atacat orașul Cahama, din sudul Angolei, bombardînd, de asemenea, trei localități din regiunile de sud-est ale țării. Totodată, se menționează că forțele regimului minoritar de la Pretoria și-au consolidat pozițiile în alte orașe angoleze, atacate anterior, între care Quiteve (100 km est de Cahama și Otchinjau (50 km vest de Cahama).

După cum a anunțat, în cursul unei conferințe de presă, Venancio de Moura, adjunct al ministrului angolez al afacerilor externe, citat de agenția Angop, este vorba despre o acțiune agresivă de anvergură ce vizează regiunea sudică a Angolei. Forțele invadatoare sud-africane au pătruns pînă în orașul Cassinga, situat la 200 km în interiorul țării. Pentru a evidenția amploarea acestor noi atacuri împotriva Angolei — stat independent și suveran — el a precizat că trupele sud-africane includ trei brigăzi motorizate, patru grupuri de artilerie și un mare număr de avioane care au bombardat obiective economice și civile. Scopul acestor noi operațiuni, a precizat vice-ministrul angolez, este de a crea un climat de teroare și panică în rîndul populației, de a destabiliza situația internă și de a afecta eforturile de dezvoltare independentă ale tînărului stat african.

După cum se arată la Luanda, forțele armate ale R.P. Angola au opus o rezistență dîrză trupelor invadatoare.

Noile atacuri ale trupelor sud-africane, arată agențiile de presă, sînt în totală contradicție cu normele dreptului internațional, încălcînd în mod brutal suveranitatea și integritatea teritorială a R.P. Angola și creînd pericole grave pentru pacea și securitatea regiunii australe a continentului și a întregii Africi. În acest context, agenția France Presse reamintește că, la 20 decembrie, Consiliul de Securitate al O.N.U. a condamnat din nou R.S.A. pentru „ocuparea unor zone din teritoriul Angolei", cerînd retragerea neîntîrziată a forțelor sud-africane din Angola și încetarea politicii agresive a regimului minoritar rasist sud-african.

Într-o declarație făcută la Alger, unde a sosit marți, Sam Nujoma, președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.), a condamnat cu hotărîre ultimul raid sud-african împotriva Republicii Populare Angola, subliniind că aceasta contravine normelor internaționale, păcii și stabilității în zonă și constituie o nouă dovadă a politicii agresive promovate de R.S.A. împotriva statelor din „prima linie".

MOSCOVA

Plenara C.C. al P.C.U.S.

MOSCOVA 27 (Agerpres). — La Moscova s-au desfășurat lucrările plenarei C.C. al P.C.U.S. în cadrul căreia au fost discutate și aprobate proiectele planului de dezvoltare economică și socială a U.R.S.S. și bugetului de stat pe anul 1984, relatează agenția T.A.S.S. Pe marginea problemelor discutate plenara a adoptat o hotărîre.

Participanții au luat cunoștință de textul intervenției lui I.V. Andropov, secretar general al C.C. al P.C.U.S., care și-a exprimat regretul că din motive temporare nu a putut participa la lucrările plenarei.

Sesiunea Adunării de Stat a R. P. Ungare

BUDAPESTA 27 (Agerpres). — La Budapesta a avut loc în prezența lui János Kádár, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U., a altor conducători de partid și de stat, sesiunea Adunării de Stat a R. P. Ungare.

Adunarea de Stat a aprobat unele modificări la Constituția țării, o nouă lege electorală și proiectul bugetului de stat pe anul viitor.

Sesiunea Adunării Naționale a R. S. Vietnam

HANOI 27 (Agerpres). — La Hanoi s-au încheiat lucrările sesiunii Adunării Naționale a R. S. Vietnam. Participanții au analizat modul în care s-a îndeplinit planul de dezvoltare economică pe anul în curs și au dezbătut obiectivele dezvoltării social-economice și proiectul de buget pe 1984, precum și orientările de bază ale economiei pe anul 1985.

Manifestare omagială la Beijing

BEIJING 27 (Agerpres). — Cu prilejul celei de-a 90-a aniversări a nașterii lui Mao Zedong, conducătorii de partid și de stat ai R. P. Chineze, în frunte cu Hu Yaobang, Deng Xiaoping, Zhao Ziyang, Peng Zhen, au vizitat Sala memorială a președintelui Mao, aducînd un omagiu fostului președinte — relatează agenția China Nouă.

Au fost vizitate sălile în care sînt expuse documente istorice și alte obiecte legate de activitatea revoluționară a foștilor conducători ai partidului și statului chinez — Mao Zedong, Zhou Enlai, Liu Shaoqi și Zhu De.

Ziarele centrale chineze au publicat articole consacrate aniversării.

După formarea noului guvern japonez

TOKIO 27 (Agerpres). — Noul guvern japonez al premierului Yasuhiro Nakasone a depus, marți, jurămîntul în fața împăratului Hirohito. Într-o conferință de presă, Yasuhiro Nakasone a declarat că politica externă și internă a cabinetului său va rămîne neschimbată.

Tot în aceste zile, relatează agenția Kyodo, s-a întrunit Camera Reprezentanților, în noua compoziție rezultată la alegerile generale de la 18 decembrie. Cu acest prilej Kenji Fukunaga și Seiichi Katsumata au fost reales în funcția de președinte și, respectiv, de vicepreședinte al Camerei Reprezentanților. Cele două personalități au notificat Secretariatului Camerei Reprezentanților că renunță la apartenența lor la Partidul Liberal-Democrat, de guvernămînt, și, respectiv, la Partidul Socialist din Japonia. În urma acestei decizii, P.L.D. dispune în Camera Reprezentanților de 266 mandate, iar P.S.J. — de 112 mandate.

CONTACTE DIPLOMATICE

● Președintele Republicii Indonezia, generalul Suharto, a sosit într-o vizită oficială de prietenie la **Singapore**. Pe agenda convorbirilor pe care le va avea cu oficialitățile țării gazdă se află examinarea stadiului relațiilor bilaterale, colaborarea în cadrul ASEAN, trecerea în revistă a situației din Asia de Sud-Est. ● Trimisul guvernului Arabiei Saudite, Refik Hariri, a revenit la **Beirut**, după ce a informat cabinetul de la Riad asupra acțiunilor întreprinse anterior în capitala libaneză pentru realizarea unui acord de încetare a focului și pentru impulsionarea procesului de reconciliere națională în Liban. ● La **Haga** s-a anunțat că ministrul olandez al afacerilor externe, Hans Van Den Broek, va întreprinde, în luna ianuarie, vizite oficiale în Indonezia și Singapore. La convorbirile din țările respective vor fi abordate aspecte ale dialogului Nord-Sud, relațiile dintre țările asiatice și Piața comună, extinderea legăturilor comerciale, probleme politice regionale, a anunțat M.A.E. olandez. (Agerpres).

Activitatea companiilor transnaționale afectează profund eforturile de progres ale țărilor în curs de dezvoltare

Un studiu al Comisiei Economice și Sociale a O.N.U. pentru Asia și Pacific

BANGKOK 27 (Agerpres). — După cum arată un studiu al Comisiei Economice și Sociale a O.N.U. pentru Asia și Pacific, publicat la Bangkok, activitatea corporațiilor transnaționale afectează profund eforturile de progres independent ale țărilor în curs de dezvoltare. Instituind, în raporturile comerciale și economice cu aceste state îngrădiri și condiții ce dezavantajează țările lumii a treia, corporațiile transnaționale practică, efectiv, o politică de dictat menită să le promoveze propriile interese, spoliind resursele materiale, umane și financiare ale țărilor în curs de dezvoltare. Documentul se referă, între altele, la condiționările privind transferul de tehnologie, îngrădirile în domeniul cercetării științifice și limitarea exporturilor la produsele provenite din folosirea tehnologiilor importate. Repercusiunile negative ale activității corporațiilor transnaționale se resimt în special în existența unui raport inechitabil între prețurile la produsele exportate și ale celor importate de țările în curs de dezvoltare, cu deosebire în creșterea continuă a datoriilor externe ale țărilor în curs de dezvoltare, evaluate, în prezent, la peste 600 miliarde dolari — precizează raportul.

ADDIS ABEBA 27 (Agerpres). — Eforturile tinerelor state independente pentru a face din comerț un mijloc eficient pentru dezvoltarea lor economică sînt anihilate de activitatea companiilor multinaționale, care recurg la diverse manevre ilegale pentru a-și păstra privilegiile, scrie ziarul „Ethiopian Herald".

Majoritatea țărilor în curs de dezvoltare sînt nevoite, totodată, să mențină în anumite domenii relații de dependență față de țările occidentale dezvoltate, care folosesc inechitățile perpetuate de actualul sistem internațional economico-financiar, menționează cotidianul, pronunțîndu-se pentru intensificarea eforturilor consacrate edificării unei noi ordini economice internaționale.

ZIUA NAȚIONALĂ A NEPALULUI

Maiestății Sale
BIRENDRA BIR BIKRAM SHAH DEVA
Regele Nepalului

KATHMANDU

Aniversarea Zilei naționale a Regatului Nepal îmi oferă plăcutul prilej de a adresa Maiestății Voastre, în numele poporului român și al meu personal, cordiale felicitări și cele mai bune urări de fericire personală, de progres, bunăstare și pace poporului nepalez prieten.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

Poporul din Nepal sărbătorește ziua sa națională. Răscoala populară din decembrie 1951 a deschis în istoria țării o perioadă de importante transformări economice și sociale.

Situată în partea de centru-sud a munților Himalaia, această țară, cu o întindere de 140 697 kmp și o populație de peste 12 milioane de locuitori, cuprinde între granitele sale cele mai înalte piscuri din lume. Acoperită de păduri, ghețari și zăpezi veșnice, ea este dominată de celebrul vîrf Chomolungma, de 8 848 metri, la care se adaugă alte 23 de piscuri ce constituie puncte de atracție pentru alpiniști și turiști din toată lumea.

În anii care au trecut de la înlăturarea fostei stăpîniri despotice, țara s-a angajat pe calea lichidării subdezvoltării. Un pas important în această direcție l-a constituit crearea unei rețele de căi de comunicații, care a legat „țara munților" cu restul lumii. În același timp, s-au pus bazele unei industrii proprii, s-au extins acțiunile de prospectare și valorificare a bogățiilor subsolului.

Nepalul rămîne încă o țară preponderent agricolă, peste 90 la sută din populație fiind ocupată în agricultură. Se cultivă în principal orez, grîu, ceai, cartofi, porumb, în condiții naturale deosebit de grele, terenurile cultivate urcînd pînă la o înălțime de 4 000 de metri. În urmă cu un deceniu și jumătate s-a înfăptuit o reformă agrară, urmată de o serie de măsuri pentru extinderea suprafețelor cultivabile. Pași însemnați s-au făcut și în domeniul învățămîntului, principalele eforturi concentrîndu-se spre lichidarea analfabetismului.

Poporul român urmărește cu simpatie eforturile poporului nepalez în direcția dezvoltării economico-sociale, realizările dobîndite. Relațiile de prietenie și colaborare statornicite între România și Nepal cunosc un curs ascendent, dezvoltarea lor în continuare pe multiple planuri răspunzînd intereselor ambelor țări și popoare, cauzei păcii și înțelegerii internaționale.

ORIENTUL MIJLOCIU

● Tiruri de artilerie la Beirut ● Reuniune la Cairo consacrată problemelor din regiune

BEIRUT 27 (Agerpres). — Aeroportul internațional din Beirut a fost supus, marți, după-amiază, unor tiruri de artilerie grea, transmit agențiile internaționale de presă. Marți dimineața au fost reluate, de asemenea, ciocnirile dintre armata libaneză și mișcările șiite în zona taberei de refugiați Shatila.

BEIRUT 27 (Agerpres). — Vicepremierul și ministrul sirian al afacerilor externe, Abdel Halim Khaddam, a avut o convorbire telefonică cu președintele libanez, Amin Gemayel, în legătură cu deteriorarea situației din regiunea Beirutului, a anunțat televiziunea libaneză, potrivit agenției France Presse. S-a subliniat necesitatea de a se pune capăt luptelor pentru a se evita vărsarea de sînge și a permite aplicarea planului de pacificare a Beirutului și a regiunii muntoase, pus la punct recent la Damasc, precizează aceeași sursă.

SANAA 27 (Agerpres). — Ali Abdullah Saleh, președintele Republicii Arabe Yemen, s-a întîlnit la Sanaa cu Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, căruia i-a dat asigurări în legătură cu sprijinul țării sale față de O.E.P. Yasser Arafat l-a informat pe președintele R.A. Yemen asupra situației cu care este confruntată Organizația pentru Eliberarea Palestinei în situația actuală.

CAIRO 27 (Agerpres). — Președintele Egiptului, Hosni Mubarak, s-a întîlnit cu grupul de consilieri prezidențiali pentru probleme politice, cu care a discutat măsurile concrete ce se impun pentru impulsionarea eforturilor de pace în Orientul Mijlociu, informează agenția M.E.N. La încheierea reuniunii, Osama Baz, consilier prezidențial, a declarat că recenta vizită întreprinsă la Cairo de Yasser Arafat „constituie un pas pe calea păcii". „Din acest motiv — a spus el — am cerut Statelor Unite să angajeze un dialog direct cu O.E.P., în calitatea sa de reprezentant legitim al poporului palestinian".

BAGDAD 27 (Agerpres). — Un al doilea grup de combatanți palestinieni, evacuați, la 20 decembrie din localitatea nord-libaneză Tripoli, a sosit marți, la Bagdad, a anunțat agenția Q.N.A.

AGENDĂ ENERGETICĂ

● **BELGRAD.** — Cărbunele urmează să aibă un rol crescînd în energetica iugoslavă. Asociația întreprinderilor carbonifere din Iugoslavia, examinînd planul energetic al țării pe 1984, a relevat că anul viitor producția de cărbune a țării va atinge 64 milioane de tone, ceea ce va echivala cu o creștere de 10 la sută în comparație cu anul în curs. În ce privește perspectivele industriei cărbunelui, s-a arătat, potrivit agenției Taniug, că în 1990 extracția va atinge 95 milioane tone, iar în anul 2000 va totaliza 160 milioane tone.

● **VARȘOVIA.** — În primele 11 luni ale anului în curs, industria minieră poloneză a produs 175 milioane tone de cărbune, depășind cu 1,2 milioane tone realizările obținute în aceeași perioadă a anului trecut, relatează agenția P.A.P. A crescut și exportul de cărbune, care a atins, la sfîrșitul lunii trecute, 32 milioane tone, cu 5,7 milioane mai mult decît în primele 11 luni ale anului 1982.

● **AMMAN.** — La sud de capitala Iordaniei, Amman, a intrat în funcțiune un centru de control al energiei electrice furnizate în întreaga țară, informează agenția PETRA. Centrul va urmări buna funcționare a tuturor rețelelor de înaltă tensiune, a generatoarelor și transformatoarelor, cu ajutorul unui echipament ultramodern, computerizat.

● **LONDRA.** — Industria carboniferă a Marii Britanii, subliniază ziarul „Financial Times", întîmpină serioase dificultăți în condițiile în care cărbunele constituie astăzi principala sursă de combustibil pentru termocentralele țării. În 1983/1984 consumul de cărbune al Marii Britanii va fi de 110 milioane tone, în vreme ce producția va asigura doar 58,3 milioane tone, adică jumătate din necesar. Totodată, relevă ziarul, două treimi din producția de cărbune nerealizată urmau să revină termocentralelor. „National Coal Board" a anunțat că intenționează să închidă cîteva mine nerentabile, astfel încît numărul puțurilor de extracție se va reduce de la 292 la 191.

DIN ACTUALITATEA POLITICĂ

MAREA BRITANIE: „Rachetele au fost aduse, dar bătălia împotriva amplasării lor nu este încheiată"

Sosirea, pe teritoriul britanic, a primelor rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune și instalarea lor la baza de la Greenham Common au determinat o puternică efervescență în rîndul opiniei publice. Organizațiile și asociațiile partizanilor păcii din Marea Britanie au anunțat că, în noile condiții create, vor iniția *acțiuni de luptă de o și mai mare intensitate și amploare, de natură să determine oprirea imediată a amplasării și retragerea rachetelor existente*. Aceasta a fost și tema principală a conferinței „Campaniei pentru dezarmare nucleară", organizație care grupează peste 300 000 de membri activi, desfășurată la Sheffield la începutul acestei luni.

SIMBOLUL „TABERELOR PĂCII". *Niciodată în istoria Marii Britanii nu s-au ridicat, ca în prezent, asemenea forțe uriașe care se pronunță împotriva războiului, pentru pace și dezarmare.* Încă de la anunțarea hotărîrii N.A.T.O. privind amplasarea de noi rachete nucleare în Europa occidentală, hotărîre aprobată de către guvernul de la Londra, care a acceptat ca 160 rachete „Cruise" să fie instalate la bazele de la Greenham Common (96) și Molesworth (64), s-a declanșat un uriaș val de proteste. Pe întreg teritoriul britanic au avut loc demonstrații și manifestații cu zeci și sute de mii de participanți. Într-o singură zi, în diverse localități din țară, la acțiunile de protest au luat parte peste 2,5 milioane persoane. Pe pancartele purtate de manifestanți era scris : *„Afară cu armele morții !"* ; *„Nu vrem ca Marea Britanie să devină o rampă de lansare, o țintă a rachetelor nucleare !"* ; *„Noile rachete nu ne apără, ci ne primejduiesc viața !"*.

Elocvent este și faptul că *peste 200 de organe locale alese — provinciale, de comitat, municipale, orășenești și comunale — unde trăiește mai mult de jumătate din populația țării, au decis interzicerea stocării și transportării pe teritoriile lor a armelor nucleare, proclamîndu-se „zone denuclearizate"*. Pe de altă parte, ziarul „Daily Mail" arată că sondajele de opinie efectuate indică faptul că *peste 70 la sută din populația Marii Britanii se opune categoric prezenței noilor arme rachetonucleare.*

„Dar — constata săptămînalul „Labour weekly" — opinia poporului britanic, clar exprimată în nenumărate rînduri, n-a fost luată, din păcate, în seamă și rachetele au început să sosească". Dar, remarca publicația respectivă, aceasta este o consecință a faptului că acțiunile de protest desfășurate pînă acum n-au atins totuși amploarea și intensitatea „care să facă imposibil pentru orice guvern să accepte amplasarea unor asemenea arme ucigătoare". La aceasta se adaugă și uriașele presiuni exercitate asupra cercurilor oficiale britanice de acele forțe din S.U.A. interesate în instalarea rachetelor.

După cum se știe, la bazele de *la Greenham Common și Molesworth s-au instalat „Tabere ale păcii", unde de peste doi ani stau de veghe militanți pentru pace în semn de protest împotriva amplasării noilor arme*. Dar, pentru a se preîntîmpina orice surprize, autoritățile au adus la bază importante forțe militare și polițienești. Astfel, operațiunile de descărcare a primelor rachete s-au desfășurat sub paza regimentului 2 de parașutiști — unitate ce și-a primit „botezul" focului în războiul din Malvine (Falkland), a unui alt regiment de infanterie, precum și a unor unități polițienești plasate atît în interior, cît și în afara incintei bazei, care este înconjurată cu un gard înalt de sîrmă. Aceste unități au fost dotate cu care de luptă și cîini polițiști.

„SĂ SE REVINĂ LA MASA TRATATIVELOR". La recenta conferință a „Campaniei pentru dezarmare nucleară" s-a subliniat că în prezent, după începerea sosirii primelor rachete, *opinia publică britanică a devenit mai conștientă că în pericol este însăși existența poporului britanic*. Delegații la conferință au evidențiat că Marea Britanie nu se va bucura acum de mai multă securitate cînd pe teritoriul său vor fi amplasate cele 160 de rachete „Cruise", prevăzute în planul N.A.T.O. Dimpotrivă, *țara se va simți mai în nesiguranță, deoarece arsenalele nucleare de pe teritoriul britanic vor crește cu încă 1 920 bombe de forța celei care a anihilat Hiroshima !* (O singură rachetă „Cruise" poartă focoase cu o forță distructivă de 12 ori mai mare decît bomba ce a distrus orașul japonez). Totodată, o serie de delegați, făcîndu-se ecoul neliniștii opiniei publice, au avertizat că rachetele ce vor fi instalate în Marea Britanie nu numai că vor reprezenta o amenințare pentru centre populate de pe alte meridiane, dar localitățile unde vor fi ele amplasate — Greenham Common și Molesworth — situate în zona cea mai populată a Marii Britanii, se vor transforma în ținte, vor deveni obiective prioritare pentru „loviturile de răspuns". Iată de ce, vorbind în Camera Comunelor, liderul Partidului laburist, Neil Kinnock, declara că *„aducerea noilor rachete nu contribuie cu nimic la întărirea apărării Marii Britanii. Dimpotrivă, Marea Britanie a devenit astăzi un loc mult mai periculos decît era ieri. Aceasta face să sporească riscul de război și, ca atare, pericolul grav pentru viața oamenilor și existența țării. Poporul britanic nu va ierta aducerea de arme ofensive pe teritoriul țării"*.

„În joc este existența noastră, ca și a întregii omeniri — se spune în apelul adoptat de participanții la demonstrația desfășurată la Londra, după anunțarea sosirii primelor rachete nucleare la Greenham Common. *Pe planetă sînt deja suficiente arme nucleare în stare s-o facă praf și pulbere. De ce mai avem nevoie de noi rachete? Viața, existența noastră, a generațiilor ce vor veni după noi sînt în pericol. Destul cu înarmările! Să oprim amplasarea de noi rachete în Marea Britanie și Europa! Să se revină la masa tratativelor și să începem dezarmarea!"*.

„O BĂTĂLIE CARE NU POATE ȘI NU TREBUIE PIERDUTĂ !". Cu aceste cuvinte se încheie hotărîrea adoptată de Conferința de la Sheffield a „Campaniei pentru dezarmare nucleară", care a decis *„să organizeze în continuare noi și noi acțiuni, cu mobilizarea largă a tuturor forțelor, menite să determine oprirea instalării rachetelor americane cu rază medie de acțiune pe teritoriul britanic și retragerea celor existente"*. Reverendul Bruce Kent, liderul „Campaniei pentru dezarmare nucleară", a declarat că *partizanii britanici ai păcii vor căuta să facă stocarea rachetelor pe teritoriul lor „imposibilă din punct de vedere politic". „Chiar dacă desfășurarea rachetelor va fi efectuată, Campania pentru dezarmarea nucleară va face tot posibilul pentru a provoca retragerea unor asemenea arme din această țară"*. Referindu-se la aceste luări de poziție, ziarul „The Guardian" scria că *„posibilitățile opiniei publice de a influența deciziile privind amplasarea rachetelor nu sînt nici pe departe epuizate"*, *ceea ce face pe unii observatori să creadă că, și în acest stadiu, „instalarea rachetelor nu este irevocabilă"*.

SINGURA ALTERNATIVĂ. Ținînd seama de amploarea mișcării populare, E. P. Thompson, unul din liderii „Campaniei pentru dezarmare nucleară", spunea : *„În ciuda sosirii primelor rachete, bătălia încă nu este pierdută și este încă timp pentru a se reveni asupra deciziei luate de autorități și a se lichida aceste arme ucigătoare"*. Este o posibilitate pe care n-o exclude nici revista americană „Newsweek", care scrie că *„mișcarea pentru pace este destul de puternică pentru a-și continua bătălia la cote și mai ridicate, chiar dacă desfășurarea rachetelor a început"*.

„Mișcarea pentru pace trebuie să cucerească inimile celor care încă mai șovăie în opțiunile lor, astfel încît *toată suflarea țării să spună un „NU" categoric dementei hotărîri de amplasare a rachetelor nucleare"* — a declarat Hellen John, fondatoarea „Taberei păcii" instalate lîngă baza de la Greenham Common. „Pînă acum, adaugă Hellen John, mai erau unii care ezitau să se alăture luptei, crezînd că, totuși, rațiunea va învinge. Dar primele rachete au și sosit. De aceea, bătălia împotriva lor trebuie continuată și dezvoltată. În anii '60, la acțiunile pentru pace participau zeci de mii de persoane. În ultimele luni, la demonstrații s-au alăturat sute de mii. *Dacă mîine și în zilele următoare vom aduna milioane de participanți, orice guvern va trebui să țină seama de voința noastră. Pacea poate și trebuie să triumfe. Ea este singura alternativă!"*.

Nicolae PLOPEANU

AGENȚIILE DE PRESĂ – *pe scurt*

PRIMUL MINISTRU AL REPUBLICII ZIMBABWE, Robert Mugabe, a subliniat, într-o declarație televizată, caracterul inacceptabil al actualei constituții a țării pentru majoritatea populației zimbabweene. Legea fundamentală a țării, a arătat el, a fost impusă la negocierile de la Londra privind independența, cuprinzînd unele articole așa-zis obligatorii devenite anacronice.

CONFERINȚĂ ECONOMICĂ A ȚĂRILOR LATINO-AMERICANE. Între 9 și 14 ianuarie, în capitala Ecuadorului va avea loc Conferința economică a țărilor latino-americane (CELAM), la care vor participa delegați din 33 de state — transmite agenția Reuter. După cum arată documentul pregătitor al conferinței dat publicității, duminică, la Quito, lucrările vor fi axate pe problemele privind situația financiară și datoriile externe ale țărilor latino-americane. Totodată, vor fi discutate propuneri privind colaborarea comercială, monetară și în domeniile alimentar, energetic și servicii.

FALIMENTE. Peste 900 de întreprinderi și firme din Lombardia, una dintre regiunile cele mai dezvoltate ale Italiei, și-au pierdut, în primele 10 luni ale acestui an, posibilitatea finanțării activităților, încetîndu-și existența — se arată într-un document publicat la Roma de Confederația Italiană a Sindicatelor Oamenilor Muncii (C.I.S.L.). Se menționează că această cifră este cu 18 la sută mai mare decît cea înregistrată în aceeași perioadă a anului trecut. Consecința imediată a creșterii numărului firmelor falimentare este sporirea șomajului și scăderea nivelului de viață al unui număr tot mai mare de oameni ai muncii.

POPULAȚIA ORAȘULUI TOKIO. La 1 decembrie, populația capitalei nipone era de 11 754 272 locuitori, a anunțat Departamentul de statistică al municipalității din Tokio.

CONGRESUL PARTIDULUI DE GUVERNĂMÎNT DIN INDIA. La Calcutta a început marți congresul partidului de guvernămînt din India — Congresul Național Indian (I). Pe ordinea de zi figurează orientările de bază ale politicii interne și externe a Indiei, probleme actuale ale situației internaționale. Un loc important îl ocupă elaborarea noului program de dezvoltare economico-socială a țării.

CONCEDIERI. În sectorul industrial al Austriei, numărul locurilor de muncă s-a diminuat cu încă 50 000, în ultimele două luni, și se așteaptă ca, la începutul anului următor, reducerea să mai afecteze alți 14 000 de salariați — se arată într-un document publicat de Institutul de cercetări economice al Austriei. Aceasta a dus, de fapt, la concedierea a numeroase persoane și la intrarea lor în rîndul șomerilor.

CAPRICIILE VREMII

PRAGA. — În aceste zile, mercurul termometrelor a urcat la Praga la 14,5 grade Celsius. Potrivit datelor statistice, o asemenea temperatură ridicată nu a mai fost înregistrată la Praga, în această lună a anului, din 1775. La Bratislava, termometrele au arătat 12,4 grade, cu 0,1 grade sub recordul de căldură înregistrat în decembrie 1850.

DELHI. — Ploile și inundațiile puternice înregistrate, în aceste zile, în statul indian Nadu, din sudul țării, au provocat moartea a 58 de persoane, informează agenția Reuter. Conform agenției, sute de case din regiunea afectată au fost distruse. În prezent se desfășoară ample operațiuni de salvare a populației sinistrate, la care participă echipe civile și militare.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă. P. O. BOX 136—137 telex : 11 226. București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul : Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360